DIN LITERATURA POPULARĂ ROMÂNEASCĂ

I.

BALADE

ADUNATE DE

C. N. MATEESCU

CU O PREFAȚĂ

DE N. IORGA

BIBLIOTECA
DEPOPOVICI

VĂLENII-DE-MUNTE
TIPOGRAFIA «NEAMUL ROMÂNESC»
1909.

www.digibuc.ro

DIN LITERATURA POPULARĂ ROMÂNEASCĂ

I.

BALADE

ADUNATE DE

C. N. MATEESCU

VALENII-DE-MUNTE
TIPOGRAFIA «NEAMUL ROMÂNESC»
1909.

www.digibuc.ro

PREFAŢĂ.

D. Mateescu, care şi-a strâns baladele cuprinse în acest volum pe plaiurile argeşene, *cu excepţia uneia singure care, aflată în Teleorman, deci din* ciclul dunărean, *îmbogăţeşte simţitor cunoştinţa comorii de povestiri epice în versuri a poporului nostru.*

Am încercat, în „Neamul Românesc Literar", I, să statornicesc în balada poporală românească cicluri, având în vedere mai ales Moldova, cu părţile ce se ţineau de dânsa în trecut. Cărticica de faţă îngăduie a se întinde încercarea asupra Ţinuturilor ce au făcut parte pe vremuri din principatul Ţerii-Româneşti.

O baladă necunoscută până acum, aceia care deschide volumul, face parte din ciclul cântecelor de ospeţe domneşti, cu temelia netăgăduit istorică, — ivită fiind însă mai târziu decât vremea de care vorbeşte şi stricată şi ca adevăr, prin adausuri nouă. E balada lui Negru-Vodă — care e, fără îndoială, de şi purtat pe la Câmpulung, Neagoe, ctitorul de la Argeş —, şi a fiului lui Radu-cel-Mare şi urmaşului în Domnie, după destulă trecere de vreme, al lui Neagoe. De fapt Mircea pare a fi fost cioban, prin vînzarea de oi pentru Constantinopol — acesta a şi fost unul din înţelesurile cu-

www.digibuc.ro

vântului—; aici însă e un adevărat păzitor de turmă, un „mic ciobănaş“ cu cămaşa neagră pe dânsul, dar alb la piele, crescut, ce-i dreptul, „la coada tăciunilor“ şi în slujit, dar păstrând, împreună cu albeaţa aristocratică a pieii, cunoştinţa semnelor de recunoaştere ce poartă pe trup:

De semne să-l căutaţi,
Că, de-o-avea vr'un semnişor,
O fi vre-o viţă de Domn,
Şi mi-o fi d'un frăţior,

zice Vodă la judecata lui, şi în adevăr pielea albă de supt negrul cămăşii arată că

În pieptu-i soarele
Lumină cu razele;
Găsia în spate luna:
Lumină cu lumina,

şi apoi luceferi, spicul grîului, săbioare, în sfârşit „semne bune de Domnie“, şi, după recunoaşterea lor, ciobănelul e în stare să-şi vădească drepturile şi prin înfăţişarea hrisovului, „ristovului“, pe care-l ieă din glugă şi-l întinde pe masă.

Tot din acest ciclu de cântece pentru masa domnească, în legătură cu trecutul legendar al dinastiei, face parte şi varianta legendei mănăstirii dela Argeş. Toată lumea aproape o ştie după forma dramatizată adausă, schimbată cu totul ca stil, a lui Alecsandri. Se cunoşteau alte forme, mai simple şi stângace, dar mai adevărate. Aici Negru-Vodă, ctitorul, soţul Doamnei Ilinca, îşi caută loc prin „hăţiş, curpeniş“, până află

www.digibuc.ro

La cetinu 'nalt,
'Nalt şi răsfirat,

locul potrivit pentru zidire. Povestirea e gospodăreşte, practic amănunţită. Se pune icoană 'n copac şi ea cade 'n iezer*; se suge apa acestuia cu cărbuni, se scurge prin şanţuri, se acopere pământul din fund cu grătare făcute de fauri. „Meşterii mari" sunt aici, după vechea terminologie, „dascăli şi primari". Când, neputându-se înălţa zidurile, Manole face juruinţa fatală, soţia sa, numită aici cu vechiul nume de Caplea, e oprită 'n loc,* vârsându-i-se bucatele *ce aducea soţului la lucru, de balauri straşnici,*

Din gură 'ncleştaţi,
Din coade 'nodaţi.

de vânt pe urmă, de ploaie cu spume în al treilea rând. E foarte frumoasă rugămintea ei către întreaga fire, ca să-i ocrotească după moarte copilul rămas fără îngrijire:

Ploaia de-o cădeà,
Pe el l-o scăldà ;
Zăpada de-o ninge,
Pe el mi l-o unge ;
Frunza de-o picà,
Mi l-o înfăşà ;
Vântul de-o suflà,
Mi l-o legăna ;
Soarele-o luci,
Şi mi l-o 'ncălzi.

Acum Domnul a venit să vadă clădirea. Din po-

*

www.digibuc.ro

runca lui, meşterii, ca vechiul Icar, vor trebui să cerce a zbura cu aripi

Din şiţe şi sfoare.

Iar, unde cad ei, aflând moartea răsplătitoare, se porneşte izvoraşul *cu „apă vioară“, care dă prilej baladei.*

Din ciclul domnesc al baladei eroice face parte şi povestea lui Vartic, sfetnicul lui Petru Rareş şi al lui „Ştefan-Vodă“, care-şi ispiteşte Doamna şi-i spânzură iubitul, după care ea însăşi, văzându-l mort în

Grădina cu florile,
Un'se plimbă doamnele,
Doamnele cu roabele,
Când răsare soarele,

îşi face sfârşit, înjunghindu-se cu hangerul, iar pe locul morţii celor doi

...Răsar trandafiri,
De mijloc învâlcinaţi,
De vârfuri apropïaţi,
Tocmai zău ca nişte fraţi.

Iar „morala“ zice:

Cine strică dragostea,
Dumnezeu să nu i-o deà:
Să i-o dea şi să i-o iea,
Ca să creadă altuià.

În această frumoasă povestire caracterul istoric se păstrează încă destul de bine. Domnul vânează ori face Divan cu „Caimacamii târgului“ şi „sfetnicii sfatului“; Doamna, „naşa“ iubitului ei, lucrează cu

www.digibuc.ro

„douăsprezece jupânese“, pe când Vartic li „da cu păharul“; ea le trimete acasă pentru a rămânea singură cu frumosul Păharnic. Dacă Vartic se teme de urmări, Doamna caută să-l asigure, făgăduind ctitorii pentru iertarea păcatelor ce ar vrea ea să fie săvârşite:

Pentru păcatele tele,
Da-voiu averile mele:
Face-oiu multe mănăstiri,
Să fie de pomeniri,
Şi-oiu mai face fântâni reci,
Pe la drumuri şi poteci.

Vrând sa scape de primejdioasa dragoste cu de-a sila, boierul, îndârjit, cere să fie lăsat acasă pentru a-şi lua un „căftănel“, şi el vrea să caute un adăpost sigur la Constantinopol, la „Ţarigrad“.

Nunta fetei „Letinului bogat“, cu pomenirea lui Iancu-Vodă ca nun, a lui „Mărcuşor, câine turbat“, cu ispitele sărirei zidurilor, băutului buţilor, etc., ţine locul între „cântecul bătrânesc“ şi povestea versificată, înşirarea încercărilor lui Făt-Frumos făcând parte din ciclul basmelor

Între baladele de Curte şi cîntecul haiducesc e povestea lui Miu Haiducul, ca şi a lui Corbea. Cel d'intâiu, petrecându-şi pe „Valea cea Mare“, a „Cobiei“ cu sora lui, Păhărniceasa, se preface în cioban pentru ca să atragă pe Domn şi să-l pedepsească cu două palme. Cel de al doilea a fost Păharnic la tipicul „Ştefan-Vodă“: dovedindu-se viclean şi obraznic — cere Măriei Sale caftanul şi „cuşmanul“—e dus „de

www.digibuc.ro

olac" în „rădvan neobădat" fără obezi şi numai cu spiţe,

La temniţa cea bătrână
Cu muşchiul de-un lat de mână,

unde-l mănâncă jigăniile veninoase ale umbrei şi adâncurilor:

Şerpi ca fusele,
Năpârci ca undrelele,
Şi broaşte ca nucile,
Bâjbâind cu miile.

Mamă-sa vine, purtând roche de vechiu camelot, „lână de păr de cămilă". Îşi află fiul chinuit, având în sân o şerpoaică cu puii ei. Şi acum, pentru desrobirea lui, eşti strămutat într'o lume istorică bătrână, cu ciohodari, ieniceri din Udriiu, pe lângă cari legenda poporală dă „fălcile de zmeu trăsnit", „frâuleţele de-argint".

A doua versiune e interesantă printr'un şi mai mare număr de amănunte istorice. La Curtea lui Ştefan-Vodă e vorba de „foişoare", de „spătari şi boieri"—modernizarea fatală a mai introdus pe lângă ei şi pe „înfloriţii ghinărari", etc. (E vorba şi de „apa Nistrului" apropiată însă de „coadele Prutului".) Interesul vine însă şi din elementul de viaţă poporală:

Că mi-am tors cu furca 'n sat,
De-am dat Corbei de-a mâncat,
Şi-am dat oile 'n păscare,
De-am crescut pe Corbea mare, —

de stil poporal, — aceiaşi bătrână vine

www.digibuc.ro

Piş-piş ici ; piş-piş colo à ;

de ironie populară — spânzurătoarea e

Vişa Cărpenişa,
Adusă de la Păişa,
Din bărdie bărduită,
Din secure potrivită,
La mijloc neisprăvită.

Din ciclul turcesc, dunărean, avem în această nouă culegere balada lui Dragnea, care vine din Ţarigrad, „cătăneşte“ la „Împăratul“ turcesc, şi e luat ostaş la ei, lăsându-şi astfel Stăncuţa în prada peţirilor streine Apoi — model de imaginaţie îndrăzneaţă — alegoria — cu fondul istoric al unui războiu de iarnă pierdut de către Turci — lui Arcaş-Paşa, care porneşte luptă cu gerul şi cade învins. Gerul se înveşmântează astfel apărând înaintea noastră :

Ieşia gerul din fântână
Cu toiag de ghiaţă 'n mână,
Cu căciulă de zăpadă,
Cu mustăţi de chidă albă.

Aici trebuie să se aşeze şi legenda, de origine dunăreană, a lui Iovan Iorgovan, eroul de lângă Cerna.

Cu caracter haiducesc în legătură însă cu acest ciclu dunărean e balada Badiului, aşa de frumos prelucrată de poetul Gh. Baronzi. „Ziua cârciumar de buţi, noaptea măcelar de Turci“, ospătător de mosafiri pe cari-i aşteaptă „cu hangeru 'nfipt în masă“, el e prins pe neaşteptate de aceşti vechi duşmani ai săi, dar îl scapă fratele Neculcea, uriaşul care bea „buţile de-o sută de vedre“ şi petrece cu

www.digibuc.ro

Trei fete de 'mpărat,
Aduse din Țarigrad,

Tot așa Tudor Dobrogeanul, care și el are soție cârciumăreasă. Turcii îl știu bogat, și-i cer haraciu mare, pe care-l plătește cu greu, vânzând, pentru a-și avea „căzanul“ anual și „punga“ lunară, „morile de argint“ și altă avuție toată, până la urmă trebue să-și ducă mândra la haraciu „înaintea Împăratului“.

Alte balade de haiduci sunt în strânsă legătură cu viața păstorilor. Potâncu Haiducul, căpetenie de Arnăuți, merge astfel la baciul moș Luță, cel cu „căciula berbecească“, bogat negustor de miei, cu punga „plină de sfanți și leițe“, cu „putineii ce cuprind tot gălbenei“, cu „hârdăioarele“ de „zimțișori, făcuți dupa boișori“, cu „lădițele“, 'n care stau „sălbițe de gălbeneĭ cu tortiță“.

Căpitan Gheorghiță, cu „dulămița“, „nădrăgei“ și „comanac“, pradă pe Macovei dela stână, fost pârcălab de sat.

În sfârșit haiducia curată, ea singura cu eroii sai, se oglindește în „Stanciu al Bratului“, care-și mete acasă iubita, părându-i-se prea fricoasă înaintea poterei:

Du-te acașă și-ți ia ĭe,
Nu umbla în haiducie,
Du-te acasă, ia-ți bărbat,
Să-ți fie ciocan în cap...

Și aici aflăm legenda cosmică, mitul solar al Soarelui ce aleargă să ia pe soră-sa Luna, aici Sântă-Ana. Moș Adam se amesteca aici, și e vorba chiar de

www.digibuc.ro

„uliță armenească“ și de „pânză domnească, cu războiul de argint“. Șarpele, scorpia, samodiva, vietăți cumplite care pândesc pe trecător pentru a-l prinde și ținea rob, — ciclul ofic din poveste, se întâmpină și în aceste balade.

Ele vor trece în marea culegere a cântecului poporal, pe care, ni-o va da — fie și numai foarte târziu — Academia Română.

Culese fiind la muntele Argeșului ori pe plaiurile vecine, aceste balade se deosebesc prin exacta reproducere a vieții ciobănești. Când Miu-și lasă veșmintele de viteaz, cântecul spune că a schimbat dulama cu sarica, nădragii cu iți, cizmele cu opincile, „chivăra 'nvelită“ cu „căciula neargăsită“ și „pușca ghintuită“ cu „măciuca necioplită“. Povestea lui Neagoe-Vodă și a lui Mircea Ciobanul, cu „gluga de Moț“, arată treptele vieții de păstor, care începe ca „slugulița“, „argățaș, pe mălăiaș“, pe o „căciulă mițoasă“ și o „sarică lățoasă“. Când i se dă grija multor oi, întâiu îl iubesc stăpânii și-l urăsc „stăpâncele“, până, pe urmă, cei d'intâiu prind a-l bate, pentru că simt că ele-l „miluie“. Îl putem urmări pe cioban la baltă, unde viforul „nemețește“ oile, dar el știe să le apere în târlă, hrănindu-le cu „sălcioare dărâmate“. Îl vedem făcându-și la loc averea de oi — „cârlăiori, berbecei“ —, primăvara. Stăpânii nu-i aduc bolovanii de sare, și acuma uite-l pe Mircea înaintea Domniei, care-i face parte lui din „oițe“.

Unele bucăți oglindesc însă și viața câmpului, și astfel vedem într'una pe „taica“ mânând boi și arând, pe mamă ducând „la plugari de câmp“, pe „leica“.

www.digibuc.ro

cosând altițe. Ba afli și pe moșnean purtând și în lumile fantasticului fără margeni

Traista cu zapisele,
Ca să scoț moșiile.

Și iată — într'o baladă din Teleorman — și „cirezarul de oi“, care petrece după ce le-a vândut și „bea dobânzile“ lui.

Astfel balada capătă și o valoare locală, un înțeles de viață pe Ținuturi.

N. Iorga.

www.digibuc.ro

BALADE

www.digibuc.ro

MIRCEA CIOBĂNAȘUL

Din oraș din Câmpulung,
La poarta lui Negru-Vodă,
Genunchiat-a, frate,
Genunchiat-a, dragă,
Că-i d'un mic de ciobănaș,
Cu cămașa ca tina,
Cu pielea ca zăpada,
Cu cârligul supt genunche,
Cu căciula subțioară,
Săvăi cu gluguța goală.
Trei zile la poartă-mi sta,
Negru-Vodă-l întreba:
«Ai, tu mic de ciobănaș,
«Ce mi-ți e jaloba ta,
«Să mi-ți fac direptatea?»
Dar cel mic de ciobănaș
Rupse din graiu a grăi:
«Alei, Doamne, Negru-Vodă,
«De stătuși de mă'ntrebași,
«Adevărul spune-ți-ași:

www.digibuc.ro

«De mic sărac mi-am rămas,
«Mititel şi fătărel,
«Pe mâna străinilor,
«La coada tăciunilor,
«Azi aşa şi mâine-aşa,
«Dete dragul Dumnezeu
«Şi măicuţa Precista
«Şi mai mare mă făcui,
«Şi minte mai dobândii.
«Când mai mare mă făcui,
«Dacă văzui şi văzui,
«Slugulită mă băgaĭ;
«Slugulită pe hăinuţe,
«Argătaş pe mălăiaş,
«Şi p'o căciulă miţoasă,
«Şi p'o sarică lăţoasă.
«Azi aşa şi mâine-aşa,
«Dete dragul Dumnezeu
«Şi măicuţa Precista
«Şi mai mare mă făcui,
«Şi minte mai dobândii.
«Când mai mare mă făcui,
«Dacă văzui şi văzui,
«La trei stăpâni mă băgai,
«Trei stăpâni, zău, ca trei domni,
«Săvăi cu trei mii de oi.
«Când eram mai micşorel,
«Eram drag stăpânilor
«Şi urât stăpâncelor;
«Stăpânii mă miluia,
«Stăpâncele mă bătea.
«Azi aşa şi mâine aşa,

www.digibuc.ro

«Dete dragul Dumnezeu
«Şi măicuţa Precista
«Şi mai mare mă făcui,
«Şi minte mai dobândii.
«Când mai mare mă făcui,
«Stăpânii-acum mă bătea,
«Stăpâncele mă miluia.
«Stăpânii s'a mâniat,
«Cu oile m'a mânat,
«Jos la baltă m'a mânat.
«Când la baltă am plecat,
«Stăpâncele mă plângea,
«Stăpânii mă blestema.
«Şi la baltă mi-am plecat,
«D'un vifor mi-a viforat,
«Grea zăpadă mi-a picat,
«Oile le-a nămeţit,
«Dulăii mi-a risipit;
«Din trei mii şi ce-mi mai trece,
«Am rămas numai cu zece;
«Dintr'o haită de dulăi,
«Am rămas numai cu doi».
Dar el, frate, ce-mi făcea ?
Ciobănaşul că-mi spunea,
Negru-Vodă-l asculta:
«Aleĭ, Doamne Negru-Vodă,
«Dacă văzui şi văzui,
«D'o lopăţică-mi făcui,
«Şi zăpada-mi curăţii,
«Cărărue că-mi gătii,
«Cu-oile 'n baltă răzbii.
«Şi d'o târlă că-mi croii.

www.digibuc.ro

«Sălcioare-mi dărâmai,
«Oiţele-mi săturai.
«Azi aşà şi mâine aşà,
«Dete dragul Dumnezeu
«Şi măicuţa Precista,
«Veni şi primăvara,
«Şi 'ncolţi şi erbuţa:
«Oiţele că-mi fătară,
«Şi-ăle zece se'ndoiră,
«Îndoite se'mpătriră,
«Împătrite se'noptiră.
«Dete dragul Dumnezeu
«Şi măicuţa Precista
«De 'nplinii, Doamne, suta.
«Şi din sută, altă sută,
«Şi din 'două făcui patru,
«Şi din patru făcui opt.
«Pusei miia, zău, la loc.
«Şi din mie, altă mie,
«Şi din două, făcui trei,
«Cât timp, Doamne, că stătui:
«Nouă ani şi ce-mi mai trece,
«De mai povârneà spre zece.
«Alei, Doamne, Negru-Vodă,
«Stăpânii m'a părăsit,
«La turmă n'a mai venit;
«Nici cu sare la mioare,
«Nici bolovani la cârlani,
«Nici opinci pe la ciobani.
«Am făcut cum am putut,
«Oiţele mi-am prăsit».
Ciobanul ce-mi mai ziceà?

www.digibuc.ro

«Alei, Doamne, Negru-Vodă,
«Cum judeci în lume toate,
«Fă-mi şi mie direptate.
«După cum mă-i învăţà,
«Aşà parte că le-oi dà».
Negru-Vodă ce-mi ziceà ?
«Ai, tu, mic de ciobănaş,
«Ce parte ca să le dai,
«Oile să le 'mpărţeşti,
«Să dai la stăpâni trei părţi,
«Şi să tragi la tine-o parte,
«C'aşà-ţi găsesc direptate».
Dar cel mic de ciobănaş,
Cu cămaşa ca tina,
Cu pielea ca zăpada,
Când aşà că-mi auzià,
În picioare se sculà,
La oiţe să 'ntorceà,
Jos la baltă se lăsà,
Din bucium că-mi buciumà,
Din gură că mi-şi strigà,
Toţi ciobanii s'adunà,
Oile le-amestecà,
Tot o turmă le făceà,
Şi, frate, că mi-şi plecà,
La munte se ridicà,
În lunca Argeşelului,
În piatra Nămăeştilor,
D'asupra Muşcelului,
În preajma Câmpulungului.
Când acì că mi-şi veneà,
Mândră târlă că-mi croià,

www.digibuc.ro

Şi stăpânii mi-l aflà,
Fuga la cioban că-mi dà,
La cel mic de ciobănaş,
Cu cămaşa ca tina,
Cu pielea ca zăpada.
Când ciobanii mi-i vedea,
Oile le-amestecà,
Tot o turmă le făceà,
Şi 'n târlă că le băgà,
Şi stăpânii că-mi sosia.
Dar cel mic de ciobănaş,
Cu cămaşa ca tina,
Cu pielea ca zăpada,
În târlă că mi-şi intrà,
Oiţele le 'mpărţia,
El d'o parte că-şi oprià,
Trei părţi la stăpâni că-mi dà.
Dar stăpânii ce-mi făceà ?
Ei, măre, nu se 'nvoià.
Pricina pe ce d'aveà ?
Pe cel mic de cârlăior,
Berbecel, Doamne, crescut
Pe mila ciobanilor,
În coada tăciunilor.
Stăpânii se mânià,
Mâna pe cioban puneà,
Mi-l bătea, mi-l canunià,
Cu moartea-l împotriveà.
Dar cel mic de ciobănaş
Cu cămaşa ca tina,
Cu pielea ca zăpada,
Făcea, mări, cum mi-şi făceà,

www.digibuc.ro

Din mâna lor că-mi scăpà,
Ocol târlei că mi-şi dà,
Mâna pe paloş punea,
De stăpâni s'apropieà
Şi cum paloşu-aduceà,
Capetele le tăià.
Capetele le-adunà,
În glugă mi le puneà,
Oile le-amestecà,
Tot o turmă le făceà,
Le Negru-Vodă veneà,
Oile 'n curte-mi băgà.
Negru-Vodă ce-mi ziceà ?
«Căţaţi, boieri, de vedeţi ;
«Vedeţi, curtea mea domnească,
«Acu-i târlă ciobănească».
Dar cel mic de ciobănaş
Cu cămaşa ca tina,
Cu pielea ca zăpada,
Rupse din graiu a grăi :
«Alei, Doamne, Negru-Vodă,
«După cum m'ai învăţat,
«Aşa parte că le-am dat.
«Pricina pe ce-au d'avut ?
«P'acest mic de cârlăior,
«Ce stă 'n faţa dumnealor,
«Berbecel, Doamne, crescut
«Pe mila ciobanilor,
«În coada tăciunilor.
«Stăpânii s'a mâniat,
«Mâna pe mine c'au pus,
«M'a bătut, m'a canunit,

www.digibuc.ro

«Cu moartea m'a 'mpotrivit ;
«Am făcut cum am putut,
«Din mâna lor c'am scăpat,
«Mâna pe paloş c'am pus,
«Şi, cum paloşu-am adus,
«Capetele le-am răpus
«Şi 'n glugă că le-am adus».
Gluga de moţ că mi-o luà,
Jos, frate, mi-o scuturà,
Trei capete că-mi căderà.
Negru-Vodă să mirà,
La boieri mi-se uità
Şi din gur' aşà-mi grăià :
«Căţaţi, boieri, de vedeţi...
«Unde, frate, s'a văzut
«Şi, frate, s'a pomenit,
«Să-şi taie sluga stăpânii,
«Nu pe unul, ci pe trei !
«Ce staţi, frate, şi vă-uitaţi ?
«Luaţi-l şi mi-l spânzuraţi».
Dar cel mic de ciobănaş
Cu cămaşa ca tina,
Cu pielea ca zăpada,
Rupse din graiu a grăi :
«Alei, Doamne, Negru-Vodă,
«Nu pripì cu spânzuratul,
«Ci să stăm să ne dăm sfatul :
«Din oraş din Câmpulung,
«Din Buda veche de demult,
«Tătarii că ne-au robit ;
«Noi, Doamne, ne-am răspândit,
«Căci d'aveam d'un tăicuşor

www.digibuc.ro

«Şi mi-l chemà Crăişor;
«Pe maica, doamna Ileana.
«Mai d'aveam d'un frăţior,
«Şi mi-l chemà Negrişor,
«Ca şi pe Măria-ta».
Negru-Vodă mi-auzià,
La boieri că-mi poruncià:
Lăsaţi-l, nu-l spânzuraţi
«Luaţi-mi-l şi-l îmbrăcaţi
«Şi de semne să-l căutaţi,
«Că d'o-avea vr'un semnişor,
«O fi vr'o viţă de domn
«Şi mi-o fi d'un frăţior».
Boierii mi-l îmbrăcà
Şi de semne mi-l cătà,
Şi ce semne că-mi găsià?
Găsià 'n pieptu-i soarele,
Luminà cu razele;
Găsià în spate luna,
Luminà cu lumina;
În cei doi d'albi umerei,
Lucià doi luceferei;
Şi'n creştetul capului,
Scrisu-i spicul grâului;
Şi mai jos, la subţioară,
Scrisă mi-i d'o săbioară:
Semne bune de domnie,
Soţie de vitejie.
Dar cel mic de ciobănaş
Cu cămaşa ca tina,
Cu pielea ca zăpada,
Dacă vedeà şi vedeà,

www.digibuc.ro

Mâna 'n glugă că-mi băgà
Şi ristobul[1] că scoteà
Şi pe masă-l deschideà.
Negru-Vodă să uità,
Lacrămile-l podidià,
Frăţiori buni să găsià.
În braţe să 'mbrăţişà
Şi-n feţe se sărutà,
La zeafet, frate, şedeà
O lună ş'o săptămână,
D'abià-şi făceà voia bună.
Şi mi-şi beà şi mi-şi mâncà,
Şi chef mare că-mi făceà.
Dar când fù despre beţie,
Despre dalba veselie,
Negru-Vodă că-mi ziceà:
«Alei, frăţioare Mircea,
«Alei, Mircea, Mircică,
«Să-mi daì mie ciobănia,
«C'o să-ţi dau eu, zău, domnia».
Aşà, Mircea ce-mi ziceà?
«Ţine-ţi, frate, domniea,
«Mi-oiu ţineà ciobăniea
«Ş'oiu trài cum oiu puteà».
La zeafet mereu şedeà
Şi mi-şi beà şi mi-şi mâncà,
O lună şi-o săptămână,
D'abià-'şi făceà voia bună,
Cum e legea Domnilor
Şi, mări, d'a 'mpăraţilor.

(Curtea-de-Argeş.)

[1] Hrisovul.

www.digibuc.ro

ZIDIREA MĂNĂSTIRII ARGEȘULUI

Foaie, foi cârmâz,
Pe Argiș în sus,
Pe cel mal frumos,
Plimbă-mi-se plimbă,
Plimbă Negru-Vodă
Cu Doamna Ilinca.
Ei că se plimbà
Cu nouă zidari,
Nouă meșteri mari,
Dascăli și primari,
Și Manole zece
Care și-i întrece.
Ei că se plimbà,
Și mi-și căutà
Loc de mănăstire,
Și de pomenire,
Și de case bune.
Foaie ș'o lalea,
D'un purcar că-mi dà,
Din cale-l opreà

www.digibuc.ro

Şi mi-l întrebà :
«Ai, mic purcăraş,
«Neaoş purcăraş,
«Cu porcii umblând
«Şi tu-i întorcând,
«Că nu mi-ai văzut
«Şi nu mi-ai găsit
«Loc de mănăstire
«Şi de pomenire,
«Şi de case bune?
Purcăraş grăià :
«Ai, Măria Ta,
«Eu porcii păzind
«Şi în sus mergând,
«Eu că am găsit,
«Şi tare-am văzut
«Pe unde-am trecut :
«Hăţiş, curpeniş,
«Şi-ezer fără fund
«Cu apă curată,
«Trestioară 'naltă».
Domnul mi-ascultà
Şi se bucurà,
Şi-acolò mergeà
Şi el că-mi vedeà :
Hăţiş, curpeniş,
Şi-ezer fără fund
Cu apă curată,
Trestioară 'naltă.
El mi se plimbà,
În sus se plimbà,
În preajmă cătà,

www.digibuc.ro

Şi mi se 'ntristà,
Pe gând că-mi căderà,
Că el nu găsià,
Cât loc ocolià
Loc de mănăstire
Şi de pomenire,
Şi de case bune.
Foaie ş'o lalea,
Domnul că-mi veneà
Şi iar că-mi veneà
Şi iar 'mi căutà,
Până ce-mi aflà
D'un dalb luminiş,
Frumos poeniş,
În sus pe Argiş,
La cetinu[1] 'nalt,
'Nalt şi răsfirat,
Cum nu erà alt.
Şi aci-mi veneà,
Şi-aci-mi alegeà
Loc de mănăstire
Şi de pomenire,
Şi de case bune.
Foaie ş'o lalea,
Şi ce-mi mai făceà?
Domnu-mi porunceà
Icoană puneà,
Sus o aninà,
În cetinu 'nalt
'Nalt şi răsfirat,
Cum nu erà alt.

[1] O specie de brad.

www.digibuc.ro

Ziua mi-o puneà,
Noaptea că-mi piereà,
În ezer venià,
Aci mi-o găsià.
Şi iar mi-o puneà,
Şi iar că-mi piereà;
Odată şi iară,
Până a treia oară.
Foaie ş'o lalea,
Domnul ce-mi făceà?
El se minunà
Şi mi se 'ngrijà,
Da' n'aveà ce făceà,
Că Dumnezeu vreà.
Domnul de-mi vedeà,
N'aveà ce făceà,
Oameni că-mi chiemà,
Pădure tăià,
Cărbuni că-mi făceà,
Care încărcà,
În ezer[1] băgà,
Apă de-mi sugeà.
Şi ce-mi mai făceà?
Şi iar că-mi porneà
Şi iar poruncià,
Şanţuri mari săpà,
Iezeru-mi secà.
Fauri mi-aduceà,
Grătare-mi făceà,
Frumos le-aşezà,
Lucru' de 'ncepeà.

[1] Lac adânc.

www.digibuc.ro

Foaie ş'o lalea,
Şi ce-mi mai făceà ?
La zid că 'ncepeá
Zideà şi zideà,
Mereu că-mi zideà,
Până se 'nserà,
Pînă se 'noptà,
Dar ce ziua zideà,
Noaptea se surpà.
Domnul se mirà
Şi se îngrijà,
Da' n'aveà ce făceà,
Că Dumnezeu vreà.
Foaie ş'o lalea,
Manole-mi visa,
D'un vis că-mi visà
Şi se deşteptà,
Şi mi se 'ngrijà.
Meşterii chemà,
Visul le spuneà
Şi-astfel le vorbià :
«O, voi, meşteri mari,
«Dascăli şi primari,
«Voi că să-mi juraţi
«Taina să-mi păstraţi,
«Ca nişte buni fraţi.
«Eu, când m'am culcat,
«D'un vis c'am visat,
«D'un vis minunat ;
«Că tot ce-am lucrà,
«Noaptea s'o surpà,
«Pân' ce n'om zidi

www.digibuc.ro

«Mâine 'n zori de zi
«Cea 'ntâi soţioară,
«Cea 'ntâi zinişoară,
«Ce-o eşi în cale
«Pe deal ori pe vale,
«S'aducă mâncare
«La loc de prânzare».
Foaie ş'o lalea,
Şi ce-mi mai făceà?
Manole-mi vorbià
Şi-astfel le ziceà:
«O, voi, meşteri mari,
«Dascăli şi primari,
«Cine mi-o venì
«Mâine 'n zori de zi
«Pe rouă, pe ceaţă
«Şi pe negureaţă,
«Cea 'ntâi soţioară,
«Cea 'ntâi zinişoară,
«Voi s'o apucaţi,
«Frumos să mi-o luaţi,
«Pe zid s'o urcaţi,
«În zid s'o băgaţi
«Şi să mi-o zidiţi,
«Zidul să sfârşiţi,
«Lucrul să 'mpliniţi».
Foae ş'o lalea,
Meşteri-mi pleca,
Vorba nu-şi ţineà,
Taina nu păstrà,
Şi ei că-mi spuneà
La cele soţioare,

www.digibuc.ro

La cele zinişoare,
Lucrul să 'ntârzie,
La zid să nu vie
Mâine 'n zori de zi,
Pe rouă, pe ceaţă
Şi pe negureaţă.
Foae ş'o lalea,
Caplea nu ştiâ
Şi ea că-mi veneà
Mâine 'n zori de zi
Pe rouă, pe ceaţă
Şi pe negureaţă.
Manole-o vedeà,
Inima-i secà,
Din ochi lăcrămà,
Şi aşa-mí ziceà :
«Doamne, Doamne sfinte,
«Dă-i ceva 'n nainte,
«S'o oprească 'n vale,
«S'o 'ntoarcă din cale,
«Bucate să piarză,
«Zile să mai vază».
Domna' l-ascultà,
Nainte-i scoteà
Doi bălăurei
Cu solzi mari pe ei,
Din gură 'ncleştaţi,
Din coade 'nnodaţi.
Ea să sperià,
Bucate pierdeà,
Înapoi porneà,
Altele-mi găteà,

www.digibuc.ro

Şi iarăşi veneà.
Manole-o vedeà,
Inima-i secà
Din ochi lăcrămà
Şi aşa-mi ziceà:
«Doamne, Doamne bune,
«Dă un vânt pe lume
«Copacii să 'ndoaie,
«Drumul să i-l taie,
«S'o oprească 'n vale,
«S'o 'ntoarcă din cale,
«Bucate să piarză,
«Zile să mai vazà».
Domnu' l-ascultă
Şi dădu un vânt
Mare şi cumplit;
Copacii 'ndoià,
Drumul i-l tăià.
Ea să sperià,
Din cale s'opreà,
Bucate pierdeà,
Înapoi porneà,
Altele-mi găteà,
Şi iarăşi veneà.
Manole-o vedeà,
Inima-i secà,
Din ochi lăcrămà,
Şi aşà-mi ziceà:
«Doamne, Doamne bune,
«Trimete pe lume
«O ploae cu spume,
«Să verse pârae,

www.digibuc.ro

«Să curgă șiuroaie,
«Drumul să i-l taie,
«S'o oprească 'n vale,
«S'o 'ntoarcă din cale,
«Bucate să piarză,
«Zile să mai vază».
Domnu' l-ascultă,
Și dădù pe lume,
O ploae cu spume,
De vărsà pârae,
De curgeà șiuroaie.
Ea să sperià,
Din cale s'opreà,
Bucate pierdeà,
Înapoi porneà,
Altele-mi găteà,
Și iarăși veneà.
Manole-o vedeà,
Inima-i secà,
Din ochi lăcrămà,
Nimic nu ziceà,
Că Dumnezeu vreà.
Foae ș'o lalea,
Caplea că-mĭ sosià,
Masă-mi întindeà,
Bucate-mi puneà,
Bine că-i păreà;
Da' ea, vai de ea,
Nici că mi-și știeà,
Că moartea-o pânidà,
Ci se veselià,
Și mereu vorbià.
Foae ș'o lalea,

www.digibuc.ro

Manole-o vedea,
Inima-i secà,
Din ochi lăcrămà,
Nici că mai gustà,
Şi aşa-mi striga :
«O, voi, meşteri mari,
«Dascăli şi primari,
«Voi să vă pripiţi,
«Visul să-mi pliniţi !
«Voi să mi-o luaţi,
«Pe zid s'o urcaţi,
«În zid s'o băgaţi,
«Frumos s'o ziditi,
«Zidul să-mi sfârşiţi,
«Lucrul să 'mpliniţi».
Meşterii-mi veneà,
Pe Caplea-mi luà,
Pe zid o urcà,
În zid mi-o băgà,
Frumos că-mi zideà,
Zidul de-mi sfârşeà,
Lucrul de 'mplineà.
Foae ş'o lalea,
Ei că mi-şi zideà,
Da' Caplea rădeà,
Glumă-i se păreà,
Şi aşà ziceà :
«Manole, Manole,
«Meşteraş Manole,
«Zidăraş Manole,
«Ori ţi-este de glumă,
«Ori nu-ţi e d'à bună.

www.digibuc.ro

«Să mă bagi de vie
«Acì 'n temelie ?»
Manole-o vedeà,
Inima-i secà,
Din ochi lăcrămà,
Și mereu strigà:
«O, voi, meşteri mari,
«Dascăli şi primari,
«Pripiţi de zidiţi,
«Zidul de sfârşiţi,
«Lucrul de 'mpliniţi.
Meşterii pripeà,
Zidul de sfârşeà,
Lucrul de 'mplineà,
Da' ea, vai de ea,
Mereu că-mi plângeà
Și mereu ziceà:
«Manole, Manole,
«Meşteraş Manole,
«Zidăraş Manole,
«Zidul greu se 'ntinde,
«Mijlocu-mi cuprinde,
«Pământul mă 'nghite.
«Ori ţi-este de glumă,
«Ori nu-ţi e d'à bună,
«Să mă bagi de vie
«Acì 'n temelie ?»
Manole-o vedeà,
Inima-i secà,
Din ochi lăcrămà,
Și mereu strigà:
«O, voi, meşteri mari,

www.digibuc.ro

«Dascăli şi primari,
«Pripiţi de zidiţi,
«Zidul de sfârşiţi,
«Lucrul de 'mpliniţi».
Meşterii pripeà,
Zidul de sfârşeà,
Lucrul de 'mpleteà,
Da' ea, vai de ea,
Mereu că-mi plângeà
Şi mereu zieeà:
«Manole, Manole,
«Meşteraş Manole,
«Zidăraş Manole,
«Zidul greu se 'ntinde,
«Pieptul mi-l cuprinde,
««Ţiţişoara-mi curge,
«Copilaşu-mi plânge.
«Ori ţi-este de glumă,
«Ori nu-ţi e d'à bună
«Să mă bagi de vie
«Acì 'n temelie?»
Manole-o vedeà,
Inima-i seeà,
Din ochi lăcrămà,
Şi mereu striga:
«O, voi, meşteri mari,
«Dascăli şi primari,
«Pripiţi de zidiţi,
«Zidul de sfârşiţi,
«Lucrul de 'mpliniţi».
Meşterii pripeà,
Zidul de sfârşeà,

www.digibuc.ro

Lucru' de 'mplineà,
Da' ea, vai de ea,
Nu se mai vedeà,
Ci se auzeà,
Mereu că-mĭ plângeâ
Şi mereu ziceà :
«Manole, Manole,
«Meşteraş Manole,
«Zidăraş Manole,
«Zidul greu se 'ntinde
«Trupul mi-l cuprinde,
«Ţiţişoara-mi curge,
«Copilaşu-mi plânge,
«Viaţa mi se stinge.
«Ori ţi-este de glumă,
«Ori nu-ţi e d'à bună
«Să mă bagi de vie
«Aci 'n temelie ?»
Manole-o vedeà,
Inima-i secà,
Din ochi lăcrămà
Şi mereu striga :
«O, voi, meşteri mari,
«Dascăli şi primari,
«Pripiţi de zidiţi,
«Zidul de sfârşiţi,
«Lucrul de 'mpliniţi».
Meşterii pripeà,
Zidul de sfârşeà,
Lucrul de 'mplineà,
Da' ea, vai de ea,
Nu se mai vedeà,

www.digibuc.ro

Ci se auziă,
Din zid că eşiă
Un glas ce ziceă:
«Doamne, Doamne bune,
«Trimete pe lume
«Îngeraşul tău
«La copilaşul meu;
«Ploaia d'o cădeă,
«Pe el l-o scalda;
«Zăpada d'o ninge,
«Pe el mi l-o unge;
«Frunza d'o pică,
«Mi l-o înfăşă;
«Vântul d'o suflă,
«Mi l-o legănă;
«Soarele-o lucì,
«Şi mi l-o 'ncălzi».
Foaie ş'o lalea,
Manole-o vedeă,
Inima-i secă,
Din ochi lăcrămă,
Şi mereu strigă:
«O, voi, meşteri mari,
«Dascăli şi primari,
«Pripiţi de ziditi,
«Zidul de sfârşiţi,
«Lucrul de 'mpliniţi».
Meşterii pripeă
Zidul de-mi sfârşeă,
Lucrul de 'mplineă,
Şi se veseleă.

www.digibuc.ro

Foaie foi cârmâz,
Pe Argeş în sus,
Pe cel mal frumos,
Plimbă-mi-se plimbă,
Plimbă Negru-Vodă
Cu Doamna Ilinca.
Ei că se plimbà,
Şi ei că-mi vedeà,
Şi se 'nveseleà
D'acea mănăstire
Pentru pomenire,
Frumoasă şi 'naltă,
Cum n'o mai fi altă.
Foaie ş'o lalea,
Şi ce mi-şi făceà ?
Domnul de-mi vedeà,
Mult se 'nveseleà.
Ş'apoi porunceà
Schele de-mi stricà,
Scări de ridicà,
Şi sus că-mi lăsà
Pe cei meşteri mari,
Dascăli şi primari,
Şi Manole zece,
Care şi-i întrece.
Foae ş'o lalea,
Da' ei ce-mi făceà ?
Ei mi se 'ntristà,
Şi mi se rugà,
Ş'apoi că-mi făceà
Aripi zburătoare
Din şiţe şi sfoare,

www.digibuc.ro

Şi de pe podiş,
De pe coperiş,
Îmi zburà spre soare
Pe câmpia mare.
Şi cum că-mi zburà,
Nici mult că ţineà
Şi jos că-mi cădeà.
Şi unde cădeà,
Acolò-mi eşià
D'un mic izvoraş,
D'un mic pârâiaş,
Cu apă vioară
Rece şi uşoară.

(Comuna Albeşti, Argeş).

Variante: V. Alexandri, «Poesii populare», 1866, pag. 186; G. Dem. Teodorescu, «Poesii populare», 1885, pag. 460.

www.digibuc.ro

VARTICI.

Foaie verde salbă moale,
Când fuse Vinerea-mare,
Plecă Vodă 'n vânătoare.
'N vânătoare că plecase,
Doamna singură rămase.
Dară Doamna ce-mi făceà?
Tot ea, frate, că-mi chemà
Douăsprece jupânese,
Ia vezi, tot cocoane-alese
Şi la masă le puneà,
Mare gurban [1] că făceà.
Cu paharu' cin' le dà?
Săvăi, fină-său Vartici.
Şi mi-şi beà
Şi mi-şi mâncà.
Dară Doamna ce-mi făceà?
Tot la Vartici să uita,
Bine seama că i-o luà.
Dar când fù după cinare,

[1] Ospăţ.

www.digibuc.ro

După dalba ospătare,
Semn lui Vartici că făceà
Pe jupânese a-mi cărà.
Tot cu butca le cărà,
Tot prin case poleite,
Cu sticlă acoperite.
Şi p'acasă le ducea,
Numai Vartici rămânea.
Aşà, Doamna ce-mi ziceà ?
«Alelei, fine Vartici,
«Vino lângă mine-aici.
«Din ceasu' ce te-am văzut,
«La inimă mi-ai căzut.
«Alelei, fine Vartici,
«Vino lângă mine-aici,
«Că-mi eşti 'nalt şi sprâncenat,
«Cu trei semne de vărsat
«Şi dulce la sărutat ».
Dară Vartici ce-mi ziceà ?
«Alelei, naşă Ileană,
«Nu ţi-a fi, naşă, păcat
«Că de mic m'ai botezat,
«De mare m'ai cununat,
«Nu ţi-a fi, naşă, păcat
«Să cădem la sărutat ?
Aşa, Doamna ce-mi ziceà ?
«Alelei, fine Vartici,
Vino lângă mine-aici.
«Pentru păcatele tele,
«Da-oiu averile mele.
«Face-oiu multe mănăstiri,
«Să fie de pomeniri.

www.digibuc.ro

«Ş'oiu mai face fântâni reci
«Pe la drumuri şi poteci ;
«Ş'oiu da vaci pe la săraci,
«Şi-oiu mărită fete mari».
Dară Vartici ce ziceà ?
«Alei, naşă Ileană,
«Mai aşteaptă puţintel,
«Să-mi îmbrac cel caftănel,
«Că mă prinde bine 'n el.
Aşa, Vartici ce-mi făceà.
Acasă mi se duceà,
Grajd de piatră descuià,
Şi pe negru mi-l scoteà,
Şi la scară mi-l lega.
Apoi în casă-mi intrà,
Soţia şi-o sărutà,
Coconii-şi îmbrăţişa,
Şi-aşà Vartici că-mi ziceà :
«Draga mea de coconiţă,
«Ai să rămâi văduviţă ;
«Dragii mei de coconaşi,
«Rămâneţi de mici săraci».
Dar Vartici ce-mi mai făcea ?
El afară că-mi eşeà,
Pe negru încălecà,
Şi el, măre, că-mi fugià,
Tocma, frate, 'n Ţaligrad,
Ca să scape de păcat.
Da' Vartici dacă fugià,
Doamna tare se 'ntristà,
Şi porneà de bolnăveà.
Ştefan-Vodă că-mi veneà,

www.digibuc.ro

Din vânătoare-mi veneà,
Şi pe Doamnă o 'ntrebà,
Şi prindeà de-o ispiteà.
Aşà, Doamna ce-mi spunea ?
Tot pe Vartici că-mi pârà.
Cu pârà înveninată
Şi cu inimă spurcată.
Ştefan-Vodă-mi auzià,
Palmele la ochi puneà,
După Vartici trimeteà
Şi 'ndărăt că-l aduceà !
Ştefan-Vodă ce-mi făceà ?
El, fiate, că-mi adunà
Boerii divanului,
Caimacanii târgului,
Toţi sfetnicii sfatului,
Pe Vartici mi-l judecà
Tot lui vină că-i găseà.
Dar soţia lui Vartici
Cu coconaşii cei mici,
Fuga la Vodă că-mi dà
Şi din gură aşa-mi grăià :
«Naşule, măria ta,
«Ia nu te mai gândurà
«Şi nu mi-l mai spânzurà».
Ştefan-Vodă ce-mi ziceà ?
«Fină, finişoara mea,
«Ia, nu te mai gândurà,
«Pe Vartici d'oiu spânzurà.
«Coconii oraşului,
Caimacamii târgului,
Sfetnici Divanului,

www.digibuc.ro

«Care ţie ţi-o plăcea,
«După ala mi te-oiu dà
«Şi tot eu te-oiu cununà».
Foae verde ş'o lalea,
Ştefan-Vodă poruncea
Pe Vartici de-mi spânzurà
'N grădina cu florile,
Und' se plimbă doamnele,
Doamnele cu roabele,
Când răsare soarele.
Dar soţia lui Vartici,
Când spânzurat mi-l vedeà,
Fuga în casă că-mi dà,
Mâna pe hamger puneà,
Şi singurea se junghià
Cu Vartici alăturea.
P'amândoi că-i îngropà
'N grădina cu florile,
Und' se plimbă doamnele,
Doamnele cu roabele,
Când răsare soarele,
Ştefan-Vodă ce-mi făceà?
Prin grădină se uità
Doi trandafiri că-mi zăreà
De mijloc învâlcinaţi (sic),
De vârfuri apropiaţi,
Tocmai, zău, ca nişte fraţi.
Ştefan-Vodă de-mi vedeà,
La inimă se 'nmuià,
Lacrămile-l podideà
Şi din gură aşà grăià:

www.digibuc.ro

«Cine strică dragostea,
«Dumnezeu să nu i-o deà ;
«Să i-o deà şi să i-o ia,
«Ca să crează altuia».

(Comuna Albeşti, Argeş).

---

www.digibuc.ro

CORBEA.

Foae verde foi domneşti
În oraş la Bucureşti,
L'ale case mari domneşti,
Sus la 'nalte fuişoare,
Jos la case pestricioare,
Din curte la Ştefan-Vodă,
Frumoasă masă e 'ntinsă
Şi de mulţi boeri cuprinsă.
Ei la masă că-mi şedeà,
Frumos beà,
Frumos mâncà
Şi bine se veseleà.
Dar în cap cine-mi şedeà?
Îmi şedea Ştefan-Vodă,
Semenie de domnie.
Foae verde s'o lalea,
Paharnic cine-mi eràà?
Mi-era Corbea vicleanul,
Cela mahalagiul.
Dar Corbea ce mi-şi făceà?
Cu păharu' vinu-mi dà,

www.digibuc.ro

Rândul lui Vodă veneà ;
Cinci pahare că-n i umpleà,
Tot într'o mână ţineà,
La Ştefan-Vodă mergeà
Şi din gură aşà-mi grăià :
«O, Doamne, măria ta,
«Ţine vin, măre, de beà
«Dela mânuşiţa mea ;
«Ori îi beà,
«Ori n'îi mai beà».
Şi Corbea ce-mi mai grăià ?
«O, Doamne, măria ta,
«Cel caftan, zău, de pe tine,
«Mai bine-ar şedeà pe mine ;
«Cel cuşman din capul tău,
«Mai bine-ar şedeà 'ntr'al meu».
Ştefan-Vodă-mi auzi à.
Coate pe masă rezmà,
Palmele la ochi puneà
Şi din gură-aşà grăià :
«O, voi, baş-boerilor,
«Şi mai mari parfiilor,
«Şi voi, ciohodarilor,
«Ce staţi voi de-mi-ascultaţi,
«Şi de Corbea nu mi-l luaţi,
«Frumuşel să mi-l legaţi
«Cu frânghie de mătase
«Cu viţa 'mpletită 'n şase,
«Şi d'un olac să-mi chemaţi,
«Ş'un rădvan neobădat,
«Numai din spiţe 'nspiţat,
«Şi pe el să mi-l trimeteţi

www.digibuc.ro

«Tot pe apa Nistrului,
«La temniţa cea bătrână
«Cu muşchiul d'un lat de mână».
Foae verde ş'o lalea,
Nici cuvânt nu obârşeà
Şi pe Corbea mi-l legà,
Olacul că mi-şi sosià
Şi pe Corbea mi-l luà,
Şi pe el mi l rànduià
Nouă ani şi jumătate
La temniţa cea bătrână,
Cu muschiul d'un lat de mână.
Dar Corbea când îmi intrà,
Ce-mi vedeà se spăimântà :
Vedeà şerpi ca fusele,
Năpârci ca undrelele,
Şi broaşte ca nucile,
Bâjbâind cu miile.
Ş'acolo că mi-l băgà,
Ş'acolò Corbea-mi zăceà...
Pân' la nouă anii-mi trece
Ba povârneà mai spre zece.
Mama Corbei ce-mi făceà ?
Mama Corbei nu ştieà
Că Corbea tot viu mi-erà.
Grâu în care-mi încărcà,
Şi la moară că-mi mergeà,
Şi frumos mi-l măcinà,
Şi pâine că mi-l făceà,
Şi'n care că mi-o 'ncărcà.
La uliţă că eşeà,
De pomană Corbei dà ;

www.digibuc.ro

Că ea, măre, nu ştiea
De e viu să mi-l găsească,
De e mort să mi-l jălească.
D'o lipie-i rămâneà,
D'un biet sărac că-mi veneà
Şi la mână i-o dădea.
Dar săracul ce-mi zicea?
El din gură aşà grăià:
«Alei, babă, zău, bătrână,
«Cu brâuşoru' de lână,
«Lână de păr de cămilă!
«De pomană Corbei dai?
«Corbea-al tău nu este mort;
«Corbea-al tău este închis
«La temniţa nomolită;
«De nomol e nomolită,
«De trei ape ocolită,
«De nouă ani dezvălită».
Foae verde ş'o lalea.
Mă-sa 'ndată ce-auzià
Foarte mult se veseleà
Acasă că mi-şi veneà,
La cămară descuià,
Şi-şi lua iie dintr'o mie
Şi brâu lat de Ţarigrad,
Şapte galbeni cotul luat.
Şi frumos mi se găteà
Şi la Corbea că-mi pleca.
Dar ea când că mi-şi plecà?
Din Joia Joimarilor,
Din Vinerea Paştilor.
Şi ea când că mi-şi plecà,

www.digibuc.ro

De trei ouă că-mi luà
Şi 'n sân că mi le băgà,
Şi pe apă-mi apucà,
Şi la Corbea-mi ajungeà.
Când la Corbea-mi ajungeà,
La fereastră că-mi veneà
Şi din gură-aşà grăià :
«D'aolică, Corbeo maică,
«De eşti viu,
«Vreau să te ştiu ;
«De eşti mort,
«Să te jàlesc».
Dară Corbea-mi auzeà,
Şi din gură aşà grăià :
«Maică, măiculiţa mea,
«Nu sânt viu
«Ca să mă ştii,
«Dar nici mort
«Să mă jăleşti».
Dar maică-sa ce făceà ?
Mâna în sân că-mi băgà,
De trei ouă că scoteà
Şi Corbului le dădeà,
Şi el că mi se plângeà :
«Maică, măiculiţa mea,
«Toate le-aş obişnui,
«Şi toate le-aş suferi,
«Numai una n'o sufăr :
«O jurată de şerpoaică,
Mi-a 'mpuiat, măicuţă, 'n poală ;
«Când se 'ntinde,
«Má cuprinde ;

www.digibuc.ro

«Să zgârceşte,
«Mă topeşte.
«Maică, măiculiţa mea,
«Eu aici când am intrat,
«Ce-am văzut, m'a 'nspăimântat:
«Erà şerpĭ ca fusele,
«Năpîrcĭ ca undrelele,
«Şi broaşte ca nucile,
«Bâjbâià cu miile.
«Dar acuş, măicuţa mea,
«Şerpiĭ sînt ca grinzile,
«Năpîrci ca osiile,
«Broaştele ca ţestele,
«Bată-le-ar păcatele!
«Maică, măiculiţa mea,
«Tu acasă să te duci,
«Să-ţi iei iie dintr'o mie,
«Şi brâu lat de Ţarigrad,
«Şapte galbenĭ cotul luat,
«Şi pe roşul să mi-l scoţi,
«Cu grăbleaua să-l greblezi,
«Cu năframă să mi-l ştergi,
«Şi şaua pe el să-mi pui.
«Dar ce fel de şea să-mi pui?
«O falcă de zmeu trăznit,
«Ş'un frâuleţ de argint,
«Cum nu s'a mai pomenit,
«Maică, măiculiţa mea,
«Pe uliţă-apoi să-mi eşi,
«Pe uliţa târgului,
«Tîrgului Odriului,
«Cine, maică, te-o 'ntrebá

www.digibuc.ro

«De-ţi e roşul de vînzare,
«Să-ţi deà galbeni şi părale,
«Tu, maică, măicuţa mea,
«Să le răspunzi lor aşà:
«Nu mi-e roşul de vânzare,
«Pentru galbeni şi părale;
«Mi-e roşul de dăruială,
«Ca să scoţ pe Corbea-afară».
Maică-sa ce-mi mai făceà?
Acasă că îmi mergeà,
Pe roşul că mi-l scoteà,
L-înşelà,
L-înfrânà,
Pe uliţa-mare eşeà.
Ştefan-Vodă o vedeà
Şi aşà că mi-o 'ntrebà:
«Alei, babă, zău, bătrână,
«Cu brâuleţul de lână,
«Lână de păr de cămilă!
«Ori ţi-e roşul de vânzare
«Să-ţi dau galbeni şi parale?
«Ori ţi-e roşul de schimbare,
«Să-ţi dau cai în număr mare,
«Să-ţi dau erghelia toată?»
Dar maică-sa ce ziceà?
«Nu mi-e roşul de vînzare,
«Pentru galbeni şi parale;
«Nu mi-e roşul de schimbare
«Să-mi dai cai în număr mare,
«Să-mi dai erghelia toată.
«Mi-e roşul de dăruială,
«Ca să scoţ pe Corbea-afară,

www.digibuc.ro

«Căci Corbea mi-e logodit
«Și nuntă nu mi-a făcut».
Ștefan-Vodă ce-mi făcea?
Trei ciohodari că-mi chemà
La Corbea îi trimeteà
Și la Corbea-mi ajungeà,
La temnița cea bătrână
Cu muschiul d'un lat de mână,
De trei ape ocolită,
De nouă ani dezvălită,
Și pe Corbea mi-l scoteà..
Ștefan-Vodă ce-mi făceà?
Pe mama Corbei o luà,
În case mari mi-o suià,
Și pe jeț mi-o așezà.
Apoi pe roșul mi-l luà
În grajdiu că mi-l închideà
Cu lacătu' l-încuià.
Iată Corbea că-mi soseà
Și Corbea când mi-și soseà,
Barba dâră că-i făceà.
Ștefan-Vodă mi-l vedeà,
Haine mândre-i trimeteà
Și frumos mi-se 'mbrăcà.
Ștefan-Vodă ce-mi făceà?
La grajduri că-mi descuià,
Pe roșul că mi-l scoteà,
Ștefan-Vodă 'ncălecà,
Dar roșul nu se lăsa.
Dară Corbea ce-mi ziceà?
«O, Doamne, măria ta,
«Dă-mi cușma din capul tău,

www.digibuc.ro

«Să dejèz pe roşul meu.
«Dă-mi, caftanul de pe tine,
«Să dedèze roşul bine».
Ştefan-Vodă ce făceà ?
Cu grija să însoţeà,
Dar nu aveà ce făceà.
Frumuşel se dezbrăcà,
Şi Corbei i le dădeà.
Dar Corbea ce mi-şi făceà ?
După ce mi se 'mbrăcà,
Pe roşul-mi 'ncăleeà
Şi 'ncepeà a-l încuià,
Până spume mi-l făceà.
Ştefan-Vodă ce-mi făceà ?
Cu frica se însoţeà,
Porţile mi le-'ncueà.
Dar' Corbea ce mi-şi făceà ?
De pe roşul se plecà,
Mâna pe mă-sa puneà,
Pe roşul o aruncà,
Şi porţile că-mi săreà.
Ş'apoi Corbea ce-mi grăeà ?
«Rămâi, Doamne, sănătos,
«Că la mână eu ţi-am fost,
«Vrednic de mine n'ai fost».
Ştefan-Vodă ce zieeà ?
«Du-te, Corbeo, sănătos,
«Că la mână tu mi-ai fost,
«Vrednic de tine n'am fost».

(Curtea-de-Argeş).

*

www.digibuc.ro

CORBEA.

(Variantă.)

Foicica bobului,
Din oraşul Iaşului,
Pe uliţa târgului,
În cele case mari domneşti,
Cu înalte fuişoare,
Şi mai jos mai pestricioare,
Şade-mi Domnu' Ştefan-Vodă,
Şade cu Corbea de vorbă.
Frumoasă masă e 'ntinsă,
De mulţi boeri mi-e cuprinsă;
De boeri şi de spătari,
Şi de 'nfloriţi ghinărari.
Şi mi-şi beà,
Şi mi-şi mâncà,
Şi tare se veseleà.
D'alei, Corbea ce-mi făceà?
El la Vodă că-mi cătà
Şi din gură-aşa-mi grăeà:
«O, Doamne, măria ta,
«Cele haine de pe tine,

www.digibuc.ro

«Ia să le dai şi pe mine ;
«Cel cuşman din capul tău,
«Bine-ar şedeà şi 'ntr'al meu».
Domnu'-aşà de-mi auzeà,
Rău că mi se supărà,
La inigeri [1] poruncià,
Şi pe Corbea că mi-l luà,
Jos pe scări mi-l coborà,
Şi pe el că mi-l duceà,
Sus pe apa Nistrului,
La coadele Prutului,
Unde Prutul se coteşte,
Şi mai jos se limpezeşte,
La temniţa părăsită,
Cu rogoz acoperită,
De ziduri mari ocolită,
Tot de Corbea mi-e gătită.
Şi aci mi-l închideà,
Ş'aci Corbea-mi rămâneà,
Nouă ani şi jumătate,
Să se spele de păcate.
Când înzăvârneà [2] la zece,
Maică-sa că mi-şi plecà.
Şi plecà din sat în sat,
Întrebând şi ispitind,
Tot de Corbea întrebând.
«Corbeo, copilaşul meu,
«De eşti viu, vreau să te ştiu ;
«De eşti mort, să te jelesc,

[1] Eniceri.
[2] Se apropià.

www.digibuc.ro

«Trupşoru' să-ţi împânzesc».
Foicică ş'o lalea,
D'alei, baba ce-mi făceà ?
Dacă vedeà şi vedeà,
Că de Corbea nu-mi aflà,
La Domnie că mergeà,
La Domnie-mi ajungeà,
Trei zile la poartă-mi staà
Nebăută,
Nemâncată,
De nimenea ne 'ntrebată.
Domnul cu butca-mi eşeà,
La biserică-mi eşeà,
Şi pe babă mi-o vedeà
Şi aşà că mi-o 'ntrebà :
«Babă slabă şi 'nfocată,
«De genunchi apropiată,
«De călcâe depărtată,
«De trei zile stai la poartă
«Nebăută,
«Nemâncată,
«De nimenea ne 'ntrebată.
«Spune-mi tu păsurile,
«Ca să-ţi curm durerile,
«Să-ţi opresc cărările».
«O, Doamne, măria ta,
«Cât pe lume-am văcuit,
«Nouă feciori mi-am avut,
«Câteşi nouă mi-au perit,
«Numai cu Corbea-am rămas.
«Şi rău, Doamne, c'am mai tras,
«Că mi-am tors cu furca 'n sat,

www.digibuc.ro

«De-am dat Corbei d'a mâncat;
«Ş'am dat oile 'n păscare [1],
«De-am crescut pe Corbea mare,
«Ca 'n vreme de slăbiciune,
«Să-mi îndemne d'un tăciune,
«Şi când sufletul mi-oi dà,
«S'aibă cine mă 'ngropà».
Ştefan-Vodă mi-ascultà
Şi din gură-aşà grăià;
«Babă slabă şi 'nfocată,
«De genunchi apropiată,
«De călcâe depărtată:
«Pe Corbea l-am logodit,
«Şi de nuntă l-am gătit;
«Şi de zestre că i-am dat
«Tot satul corbenilor,
«Şi al coţofenilor.
Şi mireasă că i-am dat
«Tot pe Vişa Cârpenişa,
«Adusă de la Păişa
«Din bărdie bărduită,
«Din secure potrivită.
«La mijloc neisprăvită.
«Şi pe el că l'am trimes
«Sus pe apa Nistrului,
«La coadele Prutului,
«Unde Prutul se coteşte,
«Şi mai jos se limpezeşte».
D'alei baba ce-mi făcea?
Ea aşà de-mi auzià,

[1] La păscut.

www.digibuc.ro

Din toiag mi se luà,
Pâş, pâş, ici,
Pâş, pâş, coleà,
Şi mereu aşà-mi strigà :
«Corbeo, copilaşul meu,
«De eşti viu,
«Vreau să te ştiu :
«De eşti mort,
«Să te jălesc,
«Trupşorul să-ţi împânzesc».
Foicică ş'o lalea,
D'alei, baba ce-mi făceà ?
Ea, măre, că mi-şi plecà,
Şi ea, măre, mi-ajungeà
Sus pe apa Nistrului,
La coadele Prutului,
Unde Prutul se coteşte,
Şi mai jos se limpezeşte,
La temniţa părăsită,
Cu rogoz acoperită,
De ziduri mari ocolită.
Şi acolò-mi ajungeà
Şi din gură aşà strigà :
«Corbeo, copilaşul meu,
«De eşti viu,
«Vreau să te ştiu ;
«De eşti mort,
«Să te jălesc,
«Trupşorul să-ţi împânzesc».
Foicică ş'o lalea,
D'alei, Corbea mi-auzeà
Şi din gură-aşà grăià :

www.digibuc.ro

«Maică, măiculiţa mea,
«Nu sânt viu,
«Ca să mă ştii,
«Nici nu-s mort
«Să mă jeleşti,
«Trupşorul să-mi împânzeşti.
«Pe mine când m'a luat
«Şi 'n temniţă m'a băgat,
«M'a băgat fâr' de mustaţă,
«Ş'acum sânt eu barba 'n braţe.
«Barba-mi este d'aşternut,
«Şi chica de învălit,
«Ş'aici de când am intrat,
«Somn şi tihnă n'am gustat
«De cârâitul broaştelor,
«Flueratul şerpilor,
«Cântul cucuveicilor,
«Zborul liliecilor.
«Iar o spaimă de şerpoaică,
«Mi-a 'mpuiat, măicuţă, 'n barbă;
«Când se 'ntinde,
«Mă cuprinde ;
«Să zgârceşte,
«Mă sfârşeşte,
«La inimă mă topeşte.
«Maică, măiculiţa mea,
«De eşti tu măicuţa mea,
«Tu acasă să te duci,
«Ouă roşii să-mi aduci,
«Ca să dau pe la groşari,
«Să mă scoaţă la grătari.
«Ş'apoi tu să mai tocmeşti

www.digibuc.ro

«Vre-o cinci-şase săpători,
«Vre-o cinci-şase lopătari,
«Şi tu, maică, să îmi sapi
«Tot la colţul grajdiului,
«În răsaiul soarelui,
«Şi tu, măre, că să-mi scoţi
«Tot pe şargul nebunul,
«Că nu-l ţine pământul;
«Calul meu de călărie
«Din dalba copilărie,
«C'a scos capul moşu-meu,
«Ş'a scos şi p'al tată-meu,
«Doar d'o scoate şi p'al meu.
«De căpăstru să-l apuci,
«Pe uliţa-mare să-l duci,
«La Domnie să-l aduci.
«Iar Domnul de te-o 'ntrebă
«De-ţi e şargul de vânzare,
«Să-ţi dea galbeni şi parale,
«De-ţi e şargul de schimbare,
«Să-ţi deà p'unul doi şi trei
«Şi vre-o cinci sute de lei,
«Tu să strigi în gura mare
«Că nu-i şargul de vânzare,
«Că nu-i şargul de schimbare,
«Ci-i şargul de dăruială
«Ca să scoţi pe Corbea-afară».
Foicică ş'o lalea,
D'alei, mă-sa ce-mi făceà?
Ea aşà de-mi auzeà,
Din toiag mi se lua:
Âş, âş, ici,

www.digibuc.ro

Pâș, pâș, colea,
Acasă mi se 'ntorcea,
Ouă roșii 'n sân luà
Ș'apoi ea că mi-și tocmeà
Vre-o cinci-șase săpători,
Vre-o cinci-șase lopătari,
Și ea, măre, că-mi săpà
Tot la colțul grajdiului,
În răsaiul soareluĭ.
Și pe șargul mi-l scoteà,
De căpăstru-l apucà,
Pe uliță mare-l duceà,
La domnie-l aduceà,
Și Domnul că mi-o vedeà,
Și din gură-așà grăià:
«Babă slabă și 'nfocată,
«De genunchi apropiată,
«De călcâe depărtată,
«Nu ți-e calul de vânzare,
«Să-ți dau galbeni și parale?
«Nu ți-e calul de schimbare,
«Să-ți dau pe el doi și trei,
«Și vre-o cinci sute de lei?»
Foicică ș'o lalea,
Iar baba de-mi auzià,
Din gură așà-mi strigà:
«Nu mi-e șargul de vânzare
«Pentru galbeni și parale;
«Nu mi-e șargul de schimbare
«Să-mi dai p'unul doi și trei
«Și vre-o cinci sute de lei;
«Ci-mi este de dăruială,

www.digibuc.ro

«Ca să scoţ pe Corbea-afară».
Foicică ş'o lalea,
Domnu' aşà de-mi auzeà
După ce mi se gândeà,
Şi mi se mai socoteà,
Îndată că-*mi* porunceà,
Doi inigeri că-mi veneà,
La Corbea că-mi trimeteà
Şi pe Corbea mi-l scoteà.
Şi la curte-l aduceà,
Barba mare-şi pieptănà,
Haine màndre îmbrăcà
La dalbă masă-l puneà
Şi mi-şi beà
Şi mi-şi mâncà
Şi tare să 'nveseleà,
Dar când fu despre beţie,
Despre dalba veselie,
D'alei, Corbea ce-mi făceà?
El, măre, mi-se sculà,
Lângă Domn s'alăturà
Şi din gură-aşà-mi grăià:
«O, Doamne, măria ta,
«Cele haine de pe tine,
«Ia să le dai şi pe mine;
«Cel hamger din brâul tău,
«Ia să-l înfig într'al meu;
«Cel cuşman din capul tău,
«Ia să-l pun şi într'al meu.
«Să-mi dai frâul cu inele
«Şi şaua cu zăngănele,
«Să dedeà şargul cu ele.

www.digibuc.ro

«Că de-l vei trage la scară,
«Să nu-ţi facă vre-o ocară.
«Şi de-i stà a 'ncàlicà,
«Să nu paţi cu nva cevà».
Foicică ş'o lalea,
Şi Corbea ce-mi mai făcea ?
Din vorbă mi-l aduceà,
Din fire mi-l înmuià,
Domnul mi se hotărà,
Frumos mi se dezbrăcà
Şi lui Corbea mi le dà,
Şi Corbea mi se 'mbrăcà,
Şi pe şargu 'ncàlecà.
Mâna 'n brâu mă-sei puncà.
Lângă el o azvârleà,,
Şi din gură aşà grăià :
«Ţin'te, maică, strâns de mine,
«Şapte ziduri săi cu tine».
Apoi calu-şi încuià,
Ocol curţilor că-mi dà,
Boerii încrementà.
D'alei, Domnul ce-mi ziceà ?
El la inigeri strigà :
«Ia întăriţi porţile,
«Şi puneţi zăvoarele,
«Că hoţul neînfierat,
«M'o lăsà gol dezbrăcat».
D'alei, Corbea ce-mi ziceà ?
El la inigeri strigà :
«Ia nu 'ntăriţi porţile,
«Nu puneţi zăvoarele,
«Că Corbea neînfierat,

www.digibuc.ro

«Cu şargu-i neastâmpărat,
«N'o deschide porţile,
«Ci-o sări zidurile».
Apoi calu-şi încurà,
Şi tare-l înfierbântà,
Şi zidurile-mi săreà,
Apoi la Domnul cătà
Şi râzând aşa-mi strigà:
«Rămâi, Doamne, sănătos,
«Că la mână eu ţi-am fost,
«Şi vrednicul nu mi-ai fost».
D'alei, Domnul ce-mi ziceà?
«Umblă, Corbeo, sănătos,
«Ca un păunaş frumos,
«Că la mână tu mi-ai fost,
«Şi vrednicul nu ţi-am fost.
«Ia vezi, hoţul ne 'nfierat,
«M'a lăsat gol dezbrăcat;
«Fără caftan de 'mbrăcat,
«Fără hamger ferecat,
«Cu calul neînfrânat,
«Numai cu fesul în cap».

(Comuna Albeşti, Argeş).

Variante: Teodorescu, Poesii populare, pag. 517, 527.

www.digibuc.ro

MIU HAIDUCUL.

Foae verde foi domneşti,
În oraş la Bucureşti,
'S nişte case mari domneşti
Şi în case-o sală mare,
Vin boerii la prânzare.
Foae verde matostat,
Mai aseară pe 'nserat,
Mulţi boeri s'a strâns la sfat.
Foae verde ş'o lalea,
Sfatul lor de ce-mi eră?
Tot de Miu ei vorbeă.
Foae verde de cicoare,
Dimineaţa pe răcoare,
Să facă d'o vânătoare
Aci pe Valea cea mare,
Aci pe Valea Cobiei,
Să prinză pe Miu viu;
Că de mult tot haiduceşte,

www.digibuc.ro

Şi nimeni nu-l dovedeşte.
Foae verde ş'o lalcà,
Nici cu gândul nu gândeà
Ce lor li se întâmplà:
Păhărniceasă erà
Surioara Miului
Miului haiducului.
Ea, măre, că-mi auzià,
Când de Miu tot vorbià
Şi ea, măre, ce-mi făceà?
Sîngiac[1] la pahar puneà,
Care cum beà, se 'mbătà,
Ca buştenii că-mi căd à.
Dar ea, mări, ce-mi mai făceà?
P'între ei să streoarà
Şi afară că-mi eşeà,
Spre Cobia mi-apucà
La pădure-mi ajungeà,
D'o foiţă că-mi luà,
Şi-odată de-mi şueràà,
Voiniceii-o 'nconjurà.
Dară Miu ce-mi făceà?
Drept la ea că se duceà
Şi pe ea că mi-o 'ntrebà:
«Foae verde mărgărit,
«Surioară, ce-ai păţit
«Pân' la mine d'ai venit»?
Dar' soră-sa ce-mi spuneà?
«Nene Miu, dumneata,
«Mai aseară pe 'nserat,

[1] Poate va fi însemnând vre-o băutură adormitoare.

www.digibuc.ro

Mulţi boeri s'a strâns la sfat,
«Sfatul lor de ce erà ?
«Tot de dumneata vorbeà ;
«Dimineaţa pe răcoare,
«Să facă d'o vânătoare
«Acì pe valea cea mare,
«Acì pe valea Cobiei,
«Să te prinză, nene, viu».
Dară Miu ce-mi făceà ?
C'un dar bun o dăruià
Şi 'napoi o trimeteà
Ş'apoi el ce-mi mai făceà ?
Voiniceii-şi împărţeà,
Pân' sate îi trimeteà.
Singurel de-mi răn âneà,
De haine se dezbrăca
Altele mai vechi luà,
Sus la munte se suià,
La o stână că mergeà,
Pe baciu' că mi-l găsea,
Şi baciului că-i grăià :
«Măi baciule, dumneata,
«Dă-mi mie vre-o zece oi,
«Că ţi-oi da d'un pumn de lei».
Dară baciul ce făceà ?
El de frică că-i dădeà.
Dar Miu ce-mi mai ziceà ?
«Măi baciule, dumneata,
«Dă-mi mie sarica ta,
«Să-ţi dau eu dulama mea.
«Dă-mi mie iţarii tăi,
«Să-ţi dau eu nădragii mei,

www.digibuc.ro

«Îmi dai iţari ciobăneşti,
«Şi-ţi dau nădragi haiduceşti.
«Dă-mi tu opincile tele,
«Să-ţi dau eu cizmele mele.
«Dă-mi căciulă ne-argăsită,
«Să-ţi dau chivără 'nvălită.
«Dă-mi măciucă necioplită,
«Să-ţi puşcă ghintuită,
«Numai cu argint umplută.
Ia dă-mi tu buciumul tău,
«Ca să-ţi dau hamgerul meu».
După ce toate-mi luà
Şi cu toate se schimbà
Oile şi le mânà
În vale se pogorà
În marginea pădurii
Înaintea poterii.
Şi niţel că-mi zăbovià
Cu potera se 'ntâlnià.
Ştefan-Vodă ce-mi ziceà?
«Măi ciobane, dumneata,
«Ştii la fagul Miului
«Miului haiducului?
«Că de mult ce haiduceşte,
«Nimenea nu-l dovedeşte».
Foae verde ş'o lalà,
Dar ciobanul ce-mi ziceà?
«Ştefan-Vodă dumneata,
Ia lasă-ţi tu oastea ta,
«Să-mi păzească turma mea;
«Să nu-mi piară vre-un miel,
«Că slujii un an pe el.

www.digibuc.ro

«Să nu-mi piară vre-o mioară,
«Că slujii o verişoară.
«Ştefan-Vodă dumneata,
«Vino după mine 'ncoà
«La fagul Miului,
«Miului haiducului,
«El mi-a secat sufletul».
Ştefan-Vodă ce-mi făceà?
Cu ciobanul se 'ndrumà
Şi spre fag că-mi apucà
Şi la fag că-mi ajungeà
Dară Miu ce-mi ziceà?
«Ştefan-Vodă dumneată,
«Ridică-ţi picioarele,
«Le lovesc zmicele;
«Că nu eşti în Bucureşti
«Ca să te mai fuduleşti;
«E'n hăţiş, în curpeniş,
«Unde n'ai loc de cârmiş».
Dar Miu ce-mi mai ziceà?
«Ştefan-Vodă dumneata,
«Să rămâi mai cât coleà,
«Să mă dau pe dupe fag,
«Poate-o fi Miu culcat».
Ştefan-Vodă mi-rămâneà
Şi amar că se 'ntristà
Dară Miu ce-mi făceà?
După fag el se dădeà,
Lăsà sarică ciobănească,
Luà dulamă haiducească;
Lăsà iţari ciobăneşti,
Luà nădragi haiduceşti;

www.digibuc.ro

Lăsă căciulă neargăsită,
Lua chivără 'nvălită;
Lăsa opinci ciobăneşti,
Lua cizme haiduceşti;
Lăsa bucium ciobănesc,
Lua hamger haiducesc;
Lăsa măciucă necioplită,
Lua puşcă ghintuită,
Numai cu argint umplută.
De dupe fag când eşea,
Ca soarele strălucea.
La Ştefan-Vodă mergea,
Din gură mi-l judeca,
Apoi două palme-i da
Şi 'ndărăt l-'napoia.
Ştefan-Vodă ce-mi zicea?
«Nene Miu, dumneata,
«Cât oiu fi eu în domnie,
«Să fii şi tu 'n haiducie».

(Comuna Pietrari-Dâmboviţa).

Variante: Alexandri, Poesii pop. pag. 62; Teodorescu, Poesii pop. pag. 490 şi 496.

*

www.digibuc.ro

POTÂNCU HAIDUCUL

Foae verde ş'o lalea,
Veni şi primăvara,
Potâncu mi se scula,
Şi la voinicei strângea,
Voinicei tot arnăuţi,
Că sunt la bătae iuţi;
Voiniceii toţi călare,
Pe la brâu iatagane,
Trece Oltu 'n fuga mare.
Voiniceii şi-i strângeà,
Puneà masă şi mâncà,
D'o ploschiţă că-mi scoteà,
Şi dà la băeţi să beà,
Şi din gură aşà-mi grăià:
«Beţi, băeţi, nu vă 'nbătaţi,
«C'aveţi coaste să-mi urcaţi,
«Văi adâncі să coborâţi,
«C'o să mergem la moş Luţă,
«Să luăm niscai părăluţă».
Dar voinicii ce-mi făceà?

www.digibuc.ro

De la masă se sculà
Şi la cai mi se ducea,
Şi pe cai mi-'ncăleca,
La moş Luţă mi-apuca,
La moş Luţă mi-ajungea,
Pe moş Luţă nu-mi găsea.
Baciul singur că-mi era,
De moş Luţă l-întreba,
Dar baciu' se cam codea,
De moş Luţă nu spunea.
Dar fratele baciului,
Fuse bala dracului;
Mâna pe baciu că-mi punea,
Mi-l bătea, mi-l chinuia,
Cu moartea-l împotrivea.
Dară baciul ce-mi zicea?
«Nu mă bateţi, măi flăcăi,
«Că pe moş Luţă vi-l spui.
«Este 'n târla oilor,
«Lângă a mioarelor,
«Pitulat pe lângă foc,
«Învălit într'un cojoc;
«C'o căciulă berbecească,
«Nimenea să nu-l cunoască».
Foae verde ş'o lalea,
Voiniceii-mi auzia,
Spre moş Luţă că-mi pleca;
Dar moş Luţă mi-i simţea
Când câinii la ei se da
Şi-mi da dosu 'n d'a fuga.
Dar fratele baciului,
Fuse bala dracului.

www.digibuc.ro

Pe moş Luţă mi-l zărea,
Când da dosu 'n d'a fuga
Şi din gură-aşa grăia :
«Stăi, moş Luţă dumneata,
«Nu da dosu 'n d'a fuga,
«Că nu sântem oameni răi,
«Sântem negustori de miei».
Dar moş Luţă mi-auzia,
Şi 'ndărăt mi se 'ntorcea,
Bună seara le dădea
Şi spre casă-i că-mi pornia
Şi acasă-mi ajungea.
«Fa Ilinco, fata mea,
«Deschide, taică, uşa,
«Că nu sânt cu oameni răi,
«Sânt cu negustori de miei ;
«Tot de miei şi de mioare,
Să mai luăm şi noi părale».
Dar a fată ce-mi făcea ?
Uşile le descuia
Şi ei în casă-mi intra.
Dar moş Luţă ce-mi zicea ?
«Fa Ilinco, fata mea,
«Pune mâna pe căldare,
«De fă la flăcăi mâncare».
Dar fratele baciului,
Fuse bala dracului.
Lui moş Luţă că-i zicea :
«Măi, moş Luţă dumneata,
«N'am venit pentru mâncare,
«Ci-am venit pentru parale,
«Că vine Vinerea-mare».

www.digibuc.ro

Dar fratele baciului,
Tot el bala dracului,
Mâna pe moş că-mi punea,
Mi-l bătea, mi-l chinuia,
Cu moartea-l împotrîvea.
Dar moş Luţă ce-mi zicea ?
«Nu mă bateţi, măi băeţi,
«Ci căutaţi şi vedeţi,
«Căutaţi pe după uşă,
«Că-i d'o mică găletuşă
«Plină de sfanţi şi leiţe,
«Făcute după oiţe».
Voiniceii că-mi săpa,
Găletuşa mi-o scotea
Şi pe masă mi-o vărsa,
În dăsagi mi-o aşeza,
Mustăcioara-mi răsucea,
Unul la altul mijea.
Dar fratele baciului,
Tot el bala dracului.
Iar la bătae mi-l lua,
Mi-l bătea, mi-l chinuia,
Cu moartea-l împotrivea.
Dar moş Luţă ce-mi zicea ?
«Nu mă bateţi, feţii mei,
«Ci căutaţi supt temei,
«Că mai e d'un putinei,
«Mi-este plin cu gălbenei
«Făcuţi după berbecei».
Voiniceii îmi căutá,
Putineiul mi-l scotea,
Şi pe masă mi-l vărsa,

www.digibuc.ro

Şi 'n dăsagi mi-l aşezà,
Mustăcioara-mi răsuceà,
Unul la altul mijeà.
Dar fratele baciului,
Tot el bala dracului.
Iar la bătae mi-l luà,
Mi-l băteà, mi-l chinueà,
Cu moartea-l împotriveà.
Dar moş Luţă ce-mi ziceà ?
«Nu mă bateţi, măi feciori,
«Ci căutaţi după cuptori
«Că mai e d'un hârdăior ;
«Mi-este plin cu zimţişori
«Făcuţi după boişori».
Voiníceii-mi căutà,
Hârdăiaşul mi-l scoteà,
Şi pe masă mi-l vărsà,
Şi-n dăsagi mi-l aşezà,
Mustăcioara-mi răsuceà,
Unul la altul mijeà.
Dar fratele baciului,
Haidamacu' hoţilor,
Netotul netoţilor,
Tot el bala dracului !
La moş Luţă iar porneà,
Iar la bătae mi-l luà ;
Mi-l băteà, mi-l chinueà,
Cu moartea-l împotriveà.
Dar moş Luţă ce-mi ziceà ?
«Nu mă bateţi, tăiculiţă,
«Mai căutaţi în cea lădiţă
«Că mai e de o sălbiţă

www.digibuc.ro

«De gălbenei cu tortiță».
Dar Ilinca-mi auzià
Și din gură așà grăià:
«Căpitane, dumneata,
«De mi-ți lua și sălbița,
«Să deà maica Precista
«Și sfânta Duminica,
«Să vă prinză potera».
Potâncu ce mi-și făceà?
În lădiță căutà,
Și sălbița mi-o scoteà,
Și la ea că se uità,
Mâna 'n aur că-mi băgà,
Și puneà și sălbița
Și fetei le dăruеà.
Dar Ilinca ce-mi făceà?
Foarte lor le mulțămeà.
Dar fratele baciului,
Tot el bala dracului.
La moș Luță se duceà,
Și din picior că-mi băteà,
Și din gură-l judecà:
«Foae verde mărăcine,
«Când eram slugă la tine,
«Tu mă țineai ca p'un câine.
«Eu veneam să-ți ceiu legumă,
«Tu-mi dai palme peste gură.
«Eu veneam să-ți ceiu mălaiu,
«Tu mă dai de păr prin scaiu.
«Eu veneam să-ți ceiu opinci,
«Tu-mi strigai să fug d'aici».

www.digibuc.ro

Foae verde ş'o lalea,
Voiniceii că-mi plecà,
Spre codru se îndrumà,
Şi urma li se pierdeà.

(Comuna Pietrari, Dâmboviţa).

Variante: Rădulescu-Codin, Din Muscel, 1896, pag. 245.

*

www.digibuc.ro

CĂPITAN GHEORGHIȚĂ.

Foae verde aluniță,
Și-o cracă de peliniță,
Cine sue la Istriță ?
Este căpitań Gheorghiță,
Numai el ș'o sluguliță,
Îmbrăcat c'o dulămiță,
Verde ca frunza de viță ;
Și mai are nădrăgei,
Ca floricica de tei.
Și mai are comănac
Verde ca floarea de fag,
De-l poartă codrii cu drag.
Și suià p'o vreme rea ;
N'avea 'n ploscă vin să beà,
Nici rachiu la matarà,
Să-și mai ude guriță,
Să-și mai dreagă inima.
Iar Gheorghiță ce-mi făceà ?
Cruce cu dreapta făceà,
La Dumnezeu să rugà :
«Fă-mă Doamne, ce mă-i face ;

www.digibuc.ro

«Fă-mă pana şoimului
«Pe malul Siriului,
«La stâna moş-Radului ;
«La moş-Radu barbă-sură,
«Ce ştie rostu' la stână.
— «Moş Radule, barbă sură,
«N'ai pe cineva la stână,
«Să-mi facă de vre-o pricină ?
— «Frunzuliţă ş'o lalea,
«Tată-ţi spun pe legea mea,
«D'oi avea pe cineva.
«Am d'un mic de Macovei
«Înfăşurat în cojoc,
«Cu picioarele la foc,
«Cu capul pe muşuroi,
«Cu ochii zgâiţi la oi».
Dar Gheorghiţă d'auzeà,
Pe negru' încălecà,
Dos la stână că mi-şi dà.
Când la stână ajungeà,
Şi prin stână se 'nvârteà,
Peste Macovei că-mi dà.
«O, sărace Macovei,
«Cin' te scoase 'n ochii mei,
«Că de mine o să piei :
«Când eram sătean în sat,
«Şi tu pârcălab în sfat,
«Câte poteri venea 'n sat,
«Pe mine mă dai legat.
«Şi mă dădeai de toamna,
«Şi veneam primăvara ;
«Mă dedeai fár' de mustaţă,

www.digibuc.ro

«Şi veneam cu barbă creaţă.
«Mă aplecam să beau apă,
«Mă pisai cu cizma 'n ceafă
«Şi mă dai cu dinţii 'n piatră,
«Şi beam apa sîngerată
«Cu măsele-amestecată».
Bine vorba nu sfârşeà,
Paloşul din sân scoteà,
Pe Macovei mi-l tăià,
În ciozvârcioare-l făceà,
La dulăi că-l împărţeà,
Să-şi sature inima.

(Comuna Peret, Teleorman).

Variante: Teodorescu, «Poesii populare» pag. 591; I. G. Bibicescu, «Poesii populare» pag. 335.

*

www.digibuc.ro

BADIU'.

Pe dincoace,
Pe dincolo,
Pe dincolo decindeà,
Umblà Turcii d'aiureà,
D'aiureà prin plaiureà,
Întrebând şi iscpitind,
Tot de Badiu' cârciumarul,
Ziua cârciumar de buţi,
Noaptea măcelar de Turci.
Să vezi, Turcii ce-mi făceà ?
În uşa caseì se rez'mà,
'N gura mare că strigà,
Cu Bădiuleasa vorbeà :
«Bădiuleasă cea frumoasă,
«Săvăi, cu sprinceana trasă,
«Cu ochi de fămee-aleasă,
«Cinstită cârciumăreasă,
«De este Badiu' 'n casă,
«Zi-i, Bădiuleasă, să iasă ;
«De este Badiu 'n vie,
«Zi-i Bădiuleasă, să vie ;

www.digibuc.ro

«De este Badiu 'n sat,
«Să-i trimetem puțin sfat;
«De-i Badiu afar' la leasă,
«Să vie de rost acasă».
Bădiuleasa că-mi spunea
La mai marii turcilor,
Mai marii ciohodarilor:
«Nu-i Badiu' dus în sat,
«Nu-i Badiu' la plimbat;
«Nu-i Badiu' nici la leasă,
«Ci-i Badiu' nchis în casă,
«Cu hamgeru 'nfipt în masă.
«Cine la el c'a intrà,
«Cu hamgeru-l va junghià,
«De s'a duce pomina».
Așà, Turcii d'auzeà,
Cu toții încremeneà.
Iar' un Turc că s'alegeà,
Mi-este un Turc mai mărunțel
Cu semne de vărsățel,
Îmbrăcat c'un cojocel,
Nepotul lui Ciupagiu,
Care a 'nspăimântat Giurgiu.
Foae verde ș'o lalea,
Ciupagiu' ce 'mi făceà?
Năvală la Badiu' dà,
Când o palmă că-i trăgeà,
Din somn nu se deșteptà.
Luă ace d'o parà,
Fige ici, fige coleà,
Atunci Badiu' se deșteptà,
Toți Turcii se grămădeà,

www.digibuc.ro

Mâna pe Badiu' punea,
Şi-l bătea, şi-l canunea,
Şi d'apoi că mi-l legà
Cu trei ştreanguri de mătase,
De mi-l curmà pân' la oase;
Şi cu trei de ialomiţă,
De-i eşeà sângele 'n faţă.
Dar de unde că'l legà?
Tot de stâlpul coşului,
La dogoarea focului,
În bătaea fumului.
Şi-l bătea şi-l canunea.
Dar cu ce că mi-l bătea?
Tot cu fierul plugului,
Tot pe lungul trupului;
Cu coada baltagului,
Pe cărarea capului;
Cu sfârcul gârbaciului,
Pe faţa obrazului,
Unde-i păs voinicului.
Atunci Badiu' că-mi strigà
Cu Bădiuleasa vorbea:
«Bădiuleasă cea frumoasă,
«Săvăi, cu sprinceana trasă,
«Cu ochi de fămee-aleasă,
«Cinstită cârciumăreasă,
«Ce stai, frate, şi priveşti
«La păgâni cum mă căznesc!
«Fă-te iute în chilie
«Şi-ţi ia iie dintr'o mie,
«Şi papucii de cutie,
«Şi brâu lat de Ţarigrad,

www.digibuc.ro

«Tot în aur ferecat.
«Poala de galbeni să-mi umpli
«Şi la mine că să-mi vii,
«Pe dinainte să-mi treci,
«Să te faci a 'mpiedecà,
«Gălbiorii d'a vărsà,
«Că doar Turcii m'or lăsà,
«Şi să vezi ce le-oi lucra».
Bădiuleasa l-auzià,
În chilie că-mi intrà,
Ea frumos se primenià,
Poala de galbeni umplià,
La Badiu' că venià,
Pe dinainte-i treceà,
Se făcea că 'mpiedecà,
Gălbiorii d'a vărsà.
Iară Turcii când vedeà,
Mai rău pe Badiu căzneà,
Ca să mai scoată ceva.
Atunci Badiu' strigà,
Cu Băduleasa vorbià:
«Bădiuleasă cea frumoasă,
«Săvăi, cu sprinceana trasă
«Cu ochi de fămee-aleasă,
«Cinstită cârciumăreasă,
«Ce stai, frate, şi priveşti
«La păgâni când mă căznesc?
«Tu vedrele 'n mâini să-mi iai,
«La fântâuă să apuci,
«Să te faci că mi te duci,
«Dar tu, frate, să te duci
«La frate-meu Neculcea,

www.digibuc.ro

«Ca să-mi scape viaţa.
«Să iai târgul d'a-lungul,
«Pimniţele d'a rândul;
«Mi-e o pimniţă mai mică:
«C'o sută de uşi,
«Cu cincizeci de buţi,
«Tot buţi buţăgele,
«De-o sută de vedre,
«Bea Neculcea din ele».
Bădiuleasa ce-mi făceà
Când aşà că-mi auzìà?
Vedrele 'n mâini că-mi luà
La fântână se făceà
Drumu 'n lung că apucà
La târg ea că se duceà.
Luà târgul de-a lungul,
Şi pimniţele de-a rândul.
Peste pimniţă că-mi dà,
Începe a uşi numărà,
Vorba lui Badiu erà.
În pimniţă că intrà.
Pe Neculcea că-l găsìà
Cu trei fete de 'mpărat,
Aduse din Ţarigrad.
Bădiuleasa că-mi ziceà:
«Cumnăţele Neculcea,
«Tu bei şi te veseleşti,
«De Badiu' nici gândeşti,
«Cum Turcii îl canunesc».
Neculcea că auzeà,
În gura mare strigà
Cu Bădiuleasa vorbià:

www.digibuc.ro

«Bădiuleasă cea frumoasă,
«Săvăi, cu sprinceana trasă,
«Cu ochi de fămee-aleasă,
«Cinstită cârciumăreasă.
«Tu acasă să te duci,
«Că am să vin
«Din pistoale troznind,
«Din gură chiotind,
«Din oală vin bând,
«Cu lăutarii cântând.
«Iar Turcii de-o auzià,
«Şi de-or stà a te'ntrebà,
«Tu să le spui lor aşà:
«Că sunt nişte cirezari,
«C'a vândut cirezile,
«Ş'acum beà dobânzile;
«Ş'are taica patru boi,
«Şi din patru vinde doi,
«Şi vine 'n gazdă la noi».
Bădiuleasa ce-mi făceà
Când aşà că auzià?
Ea acasă că plecà,
La fântână că veneà,
Apă 'n vadră că luà,
Şi acasă că-mi veneà,
Da lui Badiu' să mai beà,
Să-şi mai ţie inima
Pân'à veni Neculcea.
Iacă Neculcea-mi veneà
Din pistoale tot troznind,
Şi din gură chiotind,
Şi din oală vin sorbind,

www.digibuc.ro

Şi lăutarii cântând.
Să vezi, Turcii d'auzeà,
Pe Bădiuleasa 'ntrebà:
«Bre, cin' să fie ala?»
Bădiuleasa le spuneà
La mai marii Turcilor
Mai marii ciohodarilor:
«E un cirezar de boi,
«A vândut cirezile,
«Ş'acu' bea dobânzile;
«Ş'are taica patru boi,
«Şi din patru vinde doi,
«Şi vine 'n gazdă la noi».
Aşà Turcii că credeà,
Mai rău pe Badiu căzneà,
Ca să mai scoaţă cevà.
Iacă Neculcea sosià,
Şi din picior că-mi băteà,
Casa de se tremurà.
Să vezi, Turcii 'nmărmureà.
Iar Neculcea că strigà,
Cu Bădiuleasa vorbeà:
«Bădiuleasă cea frumoasă,
«Săvăi, cu sprinceana trasă,
«Cu ochi de fămee-aleasă,
«Cinstită cârciumăreasă,
«Ia scoate-o ocà de vin,
«Să-ţi încerc vinul de-i bun».
Scoase una,
Scoase două,
Scoase patruzeci şi nouă,
I se păreà că sînt două.

www.digibuc.ro

Iar Neculcea ce-mi făceà ?
Cu stânga vinul ţineà,
Cu dreapta paloşul luà,
Ştreangul lui Badiu tăià.
Să vezi, Badiu' scăpat,
Par'că e câine turbat.
Aşà, Badiu ce-mi făceà ?
Mâna pe paloş puneà
Şi pe Turci mi se chiteà
Şi pe Turci că mi-i tăià ;
Şi nu-mi tae
Cum se tae ;
Tot coseşte, tot coseşte,
Şi-i grămădeşte clăeşte.
Iar Badiu' ce-mi mai făceà ?
În podul casei-i urcà ;
Şi după ce mi-i urcà,
Foc la casă că mi-şi dà.
Cine pe drum cà treceà,
Tot pe Badiu' văicăreà :
«Vai, sărace Badiule,
«Cum îţi arde casele ;
«Vai, săracă Bădiuleasă,
«Cum îţi arde marfa 'n casă».
— «Las' să arză,
«Că nu-mi pasă,
«Că-mi fac alta mai frumoasă»,

(Comuna Peret, Teleorman).

Variante : Alecsandri, «Poesii populare» pag. 124; Teodorescu, «Poesii populare» pag. 538; dr. G. Alexici, «Poesia tradiţională», 1899, pag. 27; A. Vasiliu, «Cântece», 1909, pag. 8.

*

www.digibuc.ro

STANCIU AL BRATULUI.

Foicica hobului,
Sus la plaiul muntelui,
La hotarul Branului,
Supt cetina bradului,
Mi-e cerdacul Stanciului,
Stanciului d'al Bratului.
Nu-i cerdacul Stanciului,
Ci mi-e cuibul dracului.
Mai la vale de cerdac,
Mi-e d'un molift, zău, plecat
Şi de arme încărcat.
La umbra moliftului,
Frumoasă masă e 'ntinsă
Şi de mulţi haiduci cuprinsă.
Dar la masă cine-mi şade ?
Şade Stanciu al Bratului
Mărin al Şelarului,
Cu Dobre al Ploscarului,
Şi cu Niţă Comăniţă
Şi-mi bea vin dintr'o ploschiţă,
Săvăi, mică mititeà,

www.digibuc.ro

D'o vadră şi cinci ocà.
Şi 'nchina Stanciu cu ea,
Să nu-l prinză potera.
Stanciu bea şi mi-şi mâncà
Cu haiducii-alăturea ;
Strajă bună că-şi d'aveà
Pe soră-sa Ilinca,
Bat-o maica Precista
Şi sfânta Duminica,
Că bună strajă ţineà.
Stanciu beà şi mi-şi mâncà,
Dar Ilinca ce-mi făceà ?
În căfas mi se urcà,
Luà ochian şi se uità,
Şapte poteri că-mi vedeà,
Fuga la Stanciu că-mi dà
Şi Stanciului că-i spuneà.
Dară Stanciu ce-mi făceà ?
Mâna pe ploscă puneà,
Un păhar de vin umpleà
Şi Ilincăi că mi-l dà.
Dete unu',
Dete două,
Dete patruzeci şi nouă.
Dar când fu despre beţie,
Despre dalba veselie,
Ilinca că mi-şi zicea :
— «Alei, neică Stanciule,
«Tu mi-ţi bei şi-mi chefueşti,
«De poteră nici gândeşti.
«Ea mănâncă, nu prea beà,
«Că fusei mai cât-coleà

www.digibuc.ro

«Ş'auzii d'o vorbă rea,
«Că te-a prinde potera ;
«Potera lui Oprian,
«Te caută de-i un an.
Aşà Stanciu mi-auzià
Şi din gură că-mi grăià ;
— «Ai, tu, surioara mea,
«M'ai văzut la băutură
«Cu mulţi fraţi d'adunătură,
«Nu-mi venişi c'o vorbă bună ;
«M'ai văzut la refenea
«Cu mulţi fraţi de seama mea,
«Şi-mi venişi c'o vorbă rea,
«Ai, Ilinco, soră-mea,
«De nu poţi în haiducie,
«Du-te-acasă şi-ţi ia iie,
«Nu umblà în haiducie,
«Că ea nu ţi-e dată ţie,
«Ci mi-e dăruită mie
«Din mica-mi copilărie.
«Du-te acasă, ia-ţi bărbat,
«Să-ţi fie ciocan în cap.
«Eu nu-s muiere cu conci,
«La poteră să nu poci ;
«Nu sunt femeie fricoasă,
«Ca de poteră să-mi pasă».
Ilincuţa că-mi ziceà :
«Alei, neică Stanciule,
«Nu m'oi duce să-mi iau iie,
«Ci-oiu să stau în haiducie ;
«Nu m'oi duce la bărbat,
«Să-mi fie ciocan în cap,

www.digibuc.ro

«Ci-oiu să-mi pun d'un comănac
«Verde ca foaia de fag,
«Să intru 'n codru cu drag».
Nici mai mult că nu trecea,
Șapte poteri că-mi sosia,
Cu Oprian alăturea
Și la Stanciu îndrăznea,
Și Stanciu că mi-i vedea.
Așa, Stanciu că-mi zicea:
«Căpitane dumneata,
«Chiamă-ți ceata să mâncăm
«Ș'un pahar de vin să bem,
«Că-i fi tare ostenit
«Tot umblând și căutând,
«Și de Stanciu întrebând».
Căpitanul ce-mi zicea?
«Ai, Stanciule dumneata,
«N'am venit ca să mâncăm
«Și 'mpreună vin să bem,
«Ci-am venit să te legăm,
«Că spătarul ne-a mânat
«Și-așa poruncă ne-a dat,
«Să te ducem, mări, legat».
Dară Stanciu ce-mi zicea?
«Căpitane dumneata,
«Mai încet cu potera,
«Că d'oiu stà a mă mânia,
«Pune-oiu mâna pe durda,
«Pe durda pe nebuna,
«Că-i bag praful cu mâna,
«Gloanțele cu chivăra,
«Fierul cu zburătura.

www.digibuc.ro

«Şi mi-oiu luà-o la obraz,
«Şi mi-oiu trage cu năcaz,
«Nici pe unul nu vă las».
Aşà, Stanciu că zicèà:
«Căpitane dumneata,
«Mai aşteaptă puţintel
«Ca să spui şi eu niţel:
«Ce-am furat şi ce-am mâncat,
«Să mă dau ţie legat?
«Ia dă tu cu gloanţe 'n mine,
«Să ai la spătar ce spune».
Căpitanul ce-mi făceà?
La poteră porunceà
Cuià gloanţele ca ploaia.
Aşà, Stanciu ce-mi făceà?
Gura, frate, că-şi căscà,
Gloanţe 'n gură sprijineà
Şi 'n palmă le aduna
Şi îndărăt le azvârleà
Şi râzând aşà grăià:
«Ţine-ţi, frate, gloanţele,
«De vă umpleţi puştile,
«Că sânt tari pădurile,
«Şi vă-or mâncà holile».
Aşà Stanciu ce zicèà?
«Căpitane dumneata,
«Mai încet cu potera,
«Că mi-ai stricat meşcioara
«Şi toată refeneaua;
«Că d'oiu stà a mă mânià,
«Pune-oiu mâna pe durda,
«Pe durda pe nebunà».

www.digibuc.ro

Nici mai mult că nu trecea,
Mâna pe durdă punea,
La obraz o-alătura,
Tot în carne că nu dà,
Ci prin frunze-o slobozià,
Crăci din copaci doborà,
Pe poteră că-mi cădeà.
O cracă că mi-şi veneà,
Pe căpitan mi-l loveà
Tocma 'n furca pieptului,
Văzù lucrul dracului.
Căpitanul ce-mi zicea ?
«Fraţilor, ne pierdem capu',
«Lăsaţi pe Stanciu la dracu'.
«Am auzit, n'am crezut,
«Acù cu ochii-am văzut.
«Vinele mi s'a muiat,
«Ochii mi s'a turburat,
«Mâinile mi s'a legat».
Poteraşii că-mi fugià,
Dandaratele-mi fugià,
Joc de fugă nu-şi băteà.
Haiduceii că-mi râdeà,
De râs mi se prăpădeà,
De ce fuge potera,
Că n'a păţit nimica.
Dară Stanciu ce-mi făceà ?
Mai tare masă 'ntăreà.
El la masă că-mi şedeà
Cu haiducii alăturea,
Şi mi-şi beà şi mi-şi mâncà,
Şi tare se veseleà.

www.digibuc.ro

Dar când fù despre beţie,
Despre dalba veselie,
Aşà Stanciu că-mi grăià:
«Fa, Ilinco, fata mea,
«Bagă mâna 'n scorburea
«Şi scoate-mi pe durda mea,
«Să-i mai auz guriţa,
«Să îndemnăm potera,
«Când s'o întâlni cu alta,
«Să spue de noi cevà,
«Să se ducă pomina!»

(Comuna Albeşti-Argeş).

Variante: Rădulescu Codin, Din Muscel, pag. 288.

*

www.digibuc.ro

TUDOR DOBROGEANUL.

Foicică ş'o lalea,
N'aveà Tudor ce lucrà,
De tinerel să 'nsurà,
Frumoasă mândră-mi luà.
De frumoasă ce erà,
Nici că se mai dovedeà
Nici în sat în Dobrogea.
Dar Tudor ce mi-şi faceà?
Cârciumăreasă-o puneà;
Cârsiumăreasă la drum,
De sărăcià d'un cătun;
Cam în drum, zău, cam în coastă,
De-mi sărăcià lumea toată.
Foicică salbă moale,
De veneà omul călare,
Plecà cu şeaua 'n spinare;
De-mi veneà cu şease boi,

www.digibuc.ro

Să 'ntorceà numai cu doi.
Dar' hoţii de Dobrogeni
La greu bir că mi-l puneà;
Tot pe an căzan cu bani,
Şi pe lună o pungă plină;
Avutu-le-a, datu-le-a,
De haraciu nu se plăteà.
Şi-mi aveà Tudor, mi-aveà,
Nouă mori, zău, tot p-o apă,
De măcina 'n lumea toată;
Avutu-le-a, datu-le-a,
De haraciu nu se plăteà.
Şi-mi aveà Tudor, mi-aveà,
Aveà vii, aveà moşii,
Avutu-le-a, datu-le-a,
De haraciu nu să plăteà.
Şi-mi aveà Tudor, mi-aveà
Nouă mori pe supt pământ,
De-mi măcinà la argint,
Cu pişcoaea pe fereastră,
De-mi curà argintu 'n casă;
Şi pe alea datu-le-a,
De haraciu nu să plăteà,
El sărac că-mi rămâneà.
— «Iată, bată-i maică-sa,
«Eu sărac că mí-am rămas...
«Dar acù ce-oiu să le dau?
«Oiu să dau pe mândra mea,
«Şi să mă scap de belea,
«De belea de angară,
«Să-mi plătesc eu dajdiea».
Şi la mândra că mergeà,

www.digibuc.ro

Şi de mână că mi-o luà,
Şi la haraciu mi-o duceà,
De haraciu mi să plăteà,
Şi haraciu' n'o primeà.
El din gură aşà grăià:
«Alei, mândră, mândra mea,
«Ia ia-ţi tu, mări, cheile,
«Dăscue hambarăle,
«Măturà colţurile,
«Ca să-mi faci măi indele.
«Că eu, mări, oi să mă duc
«Unde-o fi drumul cotit
«Şi de frunze năpădit;
«Şi din sat, din sat, din sat,
«Şi din vad, din vad, din vad,
«La cinstitul de 'mpărat».
Foae verde ş'o lalea,
Dar mândruţa ce-mi făceà?
Mâna 'n sân că mi-şi băgà,
Cheile şi le scoteà,
La hambară descuià,
Colţurile măturà,
Merinzile că-i găteà
Şi 'n dăsagi le aşezà.
Şi el, măre, că-mi plecà
Tot din sat, din sat, din sat,
Şi din vad, din vad, din vad,
La cinstitul de 'mpărat.
Foicică ş'o lalea,
Ş'acolò că-mi ajungeà
Şi la poartă că-mi şedeà
Nime 'n samă nu-l băgà.

www.digibuc.ro

Împăratu' afar' eşeà
Pe Tudor că mi-l vedeà
Şi din gură aşà-mi grăià:
«Tudore, Tudorine,
«Tudore Dobrogene,
«Ce vânt, măre, mi-a bătut
«Tu la mine d'ai venit?
«Ori tare ai bogăţit,
«Ori tare ai sărăcit».
Dară Tudor ce-mi grăià?
«O, Doamne, măria ta,
«Nici tare n'am bogăţit,
«Nici tare n'am sărăcit;
«O, Doamne, măria-ta,
«N'am avut eu ce lucrà,
«De tânăr m'am însurat,
«Frumoasă mândră-am luat;
«De frumoasă ce erà,
«Nici că se mai dovedeà,
«Nici în sat în Dobrogea.
«Foae verde de năut,
«Dar eu, măre, ce-am făcut?
«Cârciumăreasă o am pus,
«Cârciumăreasă la drum,
«De sărăceà d'un cătun;
«Cam în drum, zău, cam în coastă,
«De sărăceà lumea toată.
«De-mi veneà omul călare,
«Plecà cu şaua 'n spinare;
«De-mi veneà cu şase boi,
«Se 'ntorceà numai cu doi.
«Dar hoţii de Dobrogeni,

www.digibuc.ro

«La greu bir m'a rânduit;
«Tot pe an căzan cu bani,
«Și pe lună-o pungă plină.
«Avutu-le-am, datu-le-am,
«De haraciu nu mă plăteam.
«Aveam vii, aveam moșii,
«Și pe alea mi le-am dat,
«De haraciu nu m'am scăpat.
«Și eu, măre, mi-am avut
«Nouă mori, zău, tot p'o apă,
«De măcină 'n lumea toată;
«Și pe alea mi le-am dat,
«De haraciu nu m'am scăpat.
«Și nouă mori supt pământ,
«Măcină, mări, la argint,
«Cu pișcoaia pe fereastră;
«De-mi curà argintu 'n casă.
«Și pe alea mi le-am dat,
«De haraciu nu m'am scăpat.
«Și la tine c'am venit,
«Dreptate mie să-mi faci».
«Dă' 'mpăratul ce-mi grăià?
«Tudore, Tudorine,
«Tudore Dobrogene,
«Îndărăt tu să te duci
«Și să-ți dai pe mândra ta,
«Ca să scapi tu de beleà,
«Că-mi este greà dajdiea,
«Toată vine 'n mâna mea».
Dară Tudor ce-mi făceà?
«Acasă mi se 'ntorceà,
«Mâna pe mândră-mi puneà,

www.digibuc.ro

Şi din gură aşà-mi grăià :
«Alei, màndră, màndra mea,
«Pe urma ta am sărăcit,
«Dar acù vreau să te vând
«Pe părale mărunţele,
«Că sunt, mări, dăjdile grele.
Dar mândruţa ce-mi grăià ?
«Fă, Tudore, ce vei vreà,
«Că-mi eşti tu soţia mea
«Din copilăria mea».
Foicică ş'o lalea,
Pe mândra de mână o luà
Şi ei, măre, se cinsteà,
Şi cu ea că mi-şi plecà,
Le haraciu că mi-o duceà,
Şi din gură aşa grăia :
«Cât am avut, eu v'am dat,
«Dar acù am scăpătat.
«Iacă pe mândra v'o dau ;
«Şi v'o dau pe mândra mea,
«Să mă scap eu de belea,
«De belea, de angara».
Şi pe mândra mi-o dădea.
Ei de mână mi-o lua,
Şi tare să bucura.
De frumoasă ce era,
Nici că să mai dovedea,
Nici în sat în Dobrogea.
Dară Tudor ce-mi făcea ?
El pe mândra mi-o lăsa
Şi 'ndărăt mi să 'ntorcea,
Şi acasă că-mi venea,

www.digibuc.ro

Şi 'n casă că mi-şi intra,
Şi jos, măre, că-mi cădea,
Şi tare că mi-şi plângea ;
Din ochi negri lăcrăma,
Din inimă greu ofta,
Din picioare să usca,
Pân' ce mi se prăpădea.

(Comuna Albeşti, Argeş).

Variante : Teodorescu, «Poesii populare» pag. 669 ; E. Hodoş, «Balade», 1906, pag. 54 ; Vasiliu, «Cântece», pag. 33.

*

www.digibuc.ro

NUNUL

Se 'nsoară domn tânăr
Și-l cunună Iancu-Vodă,
Dar fata de unde-o ia?
Tot din târg din Dobrogea,
Dela letinu' bogat
Mărcușor câine spurcat,
De lege nebotezat.
Și-mi plecă pe la Sâmpietru,
Și-ajungeà pe la Sâmiedru;
Îmi plecà zile de vară,
Și-ajungeà zile de iarnă.
Da' socru-său ce făceà?
Că mi-și făceà d'o minune,
Care 'n lume n'are nume:
Porțile le zăvorà
Cu fieruşu' plugului,
Cu coada oticului,
Ș'apoi așà că-mi grăià:
«Care mi-o fi ginerele,
«Mirele, ginerele,
«Să s'aleagă din nuntași

www.digibuc.ro

«Din călăraşi,
«Să-mi saie zidurile,
«Să dăscue porţile,
«Să-mi intre oştirile».
Dar mirele ce-mi făcea?
Începeà d'a lăcrămà.
Dar naşu-său ce-mi zicea?
«Taci, fine, nu te 'ntristà,
«Că-ţi poartă naş-tău grija.
Dă-mi mie pe murgul tău,
«Şi dau-ţi ţie p'al meu».
Şi murgul că mi-l dădea,
Şi 'ndată ce-l fierbântà,
Zidurile că-mi sărià,
Porţile că-mi dăscuià
Şi oştile că-mi intrà.
Şi-mi mai făcea d'o minune,
Care 'n lume n'are nume:
Şapte buţi în rând puneà
Şi din gură aşà 'mi grăia:
«Care-mi e ginerele,
«Mirele, ginerele,
«Să s'aleagă din nuntaşi
«Din călăraşi,
«Ca să-mi saie buţile,
«Să faie cercurile,
«Să îmi bea vinurile».
Dar mirele ce-mi făcea?
Începea d'a lăcrăma.
Dar naşu-său ce-mi zicea?
«Taci, fine, nu te 'ntrista,
«Că-ţi poartă naş-tău grija.

www.digibuc.ro

«Dă-mi mie pe murgu tău,
«Şi dau-ţi ţie p'al meu».
Şi murgul că mi-l dădea,
Şi 'ndată ce'l fierbânta,
Şapte buţi la rând săria,
Cercurile apoi tăia,
Vinurile că le bea.
Şi 'mi mai făcea d'o minune,
Care 'n lume n'are nume:
Şapte stavile punea,
Şi din gură aşa 'mi grăiă:
«Care-mi e ginerele,
«Mirele, ginerele,
«Să s'aleagă din nuntaşi
«Din călăraşi,
«Să-mi saie stavilele».
Dar mirele ce-mi făcea?
Începea d'a lăcrăma.
Dar naşu-său ce-mi zicea?
«Taci, fine, nu te 'ntrista,
«Că-ţi poartă naş-tău grija.
«Dă-mi mie pe murgul tău,
«Şi dau-ţi ţie p'al meu».
Şi murgul că mi-l dădea,
Şi 'n dată ce-l fierbânta,
Stavilele le săriă.
Şi 'mi mai făcea d'o minune,
Care 'n lume n'are nume:
Trei mândre că mi-şi scotea
Tot un ochiu,
Tot o sprânceană,
Sămălui geană la geană,

www.digibuc.ro

Şi din gură aşa 'mi grăià :
«Care mi-e ginerele,
«Mirele, ginerele,
«Să s'aleagă din nuntaşi
«Din călăraşi,
«Să-şi aleagă mireasa,
Cununä-se cu dânsa».
Dar mirele ce-mi făceà ?
Mâna în sân că-mi băgà,
D'o salbă că mi-şi scotea,
Şi mândruţii mi-o dădea.
Dară mândra ce-mi făceà ?
Din ochi negri lăcrămà
Salba la piept că-mi strângea
Ş'apoi, mâre, că-mi plecà.
Şi-mi pleca zile de iarnă,
Şi sosia în primăvară.

(Comuna Albeşti, Argeş).

Variante: Teodorescu, «Poesii populare», pag. 653.

*

www.digibuc.ro

DRAGNEA.

Foicică brebenel,
Şi era d'un uncheşel;
El d'un fecicraş avea,
Cu el împeţit pleca
Într'o sfântă Vinerea.
Sâmbăta că-l logodia,
Dumineca îl nuntea,
Luni pica carte domnească,
La oaste să mi-l pornească.
Iară Dragnea ce-mi zicea?
«Stăncuţă, nevasta mea,
«Tu s'asculţi de maică-ta,
«Până-o veni neicuţa.
«Şi să semeni busuioc,
În vatră nouă de loc;
«Şi d'o răsări frumos,
«Să ştii că sânt sănătos;
«Iar d'o răsări pălit,
«Să ştii că m'am prăpădit».
Foicică ş'o lalea,
Dar Stăncuţa ce-mi făcea?

www.digibuc.ro

Nouă ani că-mi văduvia
Nici mai mult că nu ţinea
Şi cu altul logodia.
Dar unchiaşul ce-mi făcea ?
Sapă şi săpoi lua,
La grădină că-mi pleca,
La grădina din luncet,
Unde curge apa 'ncet.
Pe drum că mi se uita ;
Când în lungul drumului,
Zări coama murgului
Şi şaua voinicului.
De repede ce-mi venia,
Nici ziua bună că-mi da,
Şi din gură-aşa zicea :
— «Ce faci, moşule, 'n grădină ?
— «Sap via pe supt tulpină,
«Să sece din rădăcină.
«C'am avut d'un feţioraş,
«Şi l-a luat Turcii ostaş ;
«Ş'am avut d'o noră rea,
«Şi azi e nuntă la ea».
Dar voinicul ce-mi zicea ?
— «Lasă, moşule, viea,
«Şi hai, să vedem nunta.
«Că vie îi mai săpa,
«Dar nuntă nu-i mai vedea».
Şi de zor ce se zorea,
Pe moş nici că-l aştepta
Ci 'nainte că-mi pleca,
Nici locul nu-l cunoştea :
Pe unde era ogorul,

www.digibuc.ro

Creştea pirul şi mohorul ;
Unde era curţile,
Crescuse cucuţile.
Şi mergea şi iar mergea,
Şi peste nuntă că-mi da,
De pe cal descăleca,
În grajdiu de piatră-l băga,
Şi la masă că-mi venea.
Iar naşul mi-l întreba :
— «De unde eşti, băeţaş ?
«Din ce sat, din ce oraş ?
«Aici cum de te aflaşi ?».
— «Sânt băiat din Ţaligrad,
«Şi-am cătănit la 'mpărat,
«Şi acum m'a liberat.
«Aduceţi mireasa 'ncoa
«S'o dăruesc cu ceva,
«C'aşa este datina».
Iar naşul că poruncia,
Mireasa că-mi aducea.
Dară el ce-mi mai făcea ?
În ochi negri mi-o privia,
Şi el că o dăruia,
C'un galben o dăruia.
Dar mâna când întindea,
Ea în deget că-mi zăria
Ineluşul de argint,
Schimbat dela logodit.
Foaie verde iarbă amară,
Îmi intra Stanca 'n cămară
Şi-mi plângea până 'n diseară ;
Soarele când scăpăta,

www.digibuc.ro

Din cămară că-mi eşia
Şi din gură aşa grăia:
«Beţi, copii, vă veseliţi,
«La nuntă nu mai gândiţi,
«Că mie că mi-a venit
«Drăgnea cu care-am nuntit,
«Că mi-a fost mie ursit».
Foae verde ş'o lalea,
Dară Drăgnea ce-mi făcea?
Mare masă că'ntindea
Şi mi-şi bea,
Şi mi-şi mânca,
Şi tare să veselià,
Cu nuntaşii-alăturea.

(Comuna Titeşti-Argeş).

Variante: E. Hodos, «Balade», pag. 146.

*

www.digibuc.ro

TREI FETE SURORI

Verde trei bujori,
Trei fete surori
Pleca după flori ;
Flori ca să-mi găsească,
Şi să-mi logodească.
Sora cea mai mare,
Mi-apuca la vale,
Pe câmpia mare.
Sora mijlocie,
Mi-apucă prin vie,
De nu se mai ştie.
Sora cea mai mică,
Mi-apucă spre munte,
Pe cărări mărunte,
Prin brazi înverziţi,
Şi prin văi adânci.
Verde ş'o lalea,
Ea flori nu găsea,
Şi se rătăcea,
Şi mereu plângea ;
Lumea n'o ştiea,

www.digibuc.ro

Încotro era;
Pe nimeni n'auzea,
Doar cucu' cânta.
Dar ea ce-mi zicea?
— «Cucu, cucule,
— Cuculeţule,
«N'ai văzut pe taica?
— «Ba eu l'am văzut,
«L'am şi cunoscut,
«De coarne ţinând,
«Boişori mânând,
«Şi pe câmp arând,
«Din ochi lăcrămând,
«De tine 'ntrebând».
— «Cucu, cucule,
«Cuculeţule,
«N'ai văzut pe maica?
— «Ba eu am văzut-o,
«Şi am şi cunoscut-o,
«Mâncare ducând,
«La plugari la câmp,
«Din ochi lăcrămând,
«De tine întrebând».
— «Cucu, cucule,
«Cuculeţule,
«N'ai văzut pe leica?
— «Ba eu am văzut-o,
«Şi-am şi cunoscut-o,
«Altiţe cosând,
«Din ochi lăcrămând,
«De tine 'ntrebând».
— «Cucu, cucule,

www.digibuc.ro

«Cuculeţule,
«Ia-mă 'n aripioare
«Şi mă dù la vale,
«Spre lumea a mare,
«Să-ţi fiu surioară».
Cucu' n'o asculta,
Şi mereu cântà.
Dar ea ce-mi zicea?
Din gură-mi grăia,
Pe cuc mi-l ruga:
— «Cucu, cucule,
«Cuculeţule,
«Ia-mă 'n aripioare,
«Şi mă dù la vale,
«Spre lumea a mare,
«Să'ţi fiu măicuşoară».
Cucu' n-o asculta,
Şi mereu cânta.
Dar ea ce-mi zicea?
— «Cucu, cucule,
«Cuculeţule,
«Ia-mă 'n aripioare,
«Şi mă dù la vale,
«Spre lumea a mare,
«Să-ţi fiu soţioară»
Cucu' ce-mi făcea?
Atunci mi-o asculta,
În spre ea zbura,
La ea se lăsa,
Şi mi-o sărutà,
Pe aripi mi-o lua,
Devale-o ducea,

www.digibuc.ro

Spre lume-o 'ndruma,
La măsa-mi sosea,
Şi aşa 'i zicea:
— «Măiculiţa mea,
«De azi încolea,
«Fetişoara ta
«Mi-e soţiea mea».
Mă-sa ce-mi zicea?
«Cucu, cucule,
«Cuculeţule,
«Fetişoara mea,
«Nu-i soţiea ta».
Cucu' ce-mi zicea?
«Măiculiţa mea,
«Fetişoara ta,
«De n'o fi a mea,
«Să-i găteşti mormânt,
«S'o bagi în pământ».
Şi cucu 'mi pleca,
Şi ea-mi rămânea.
Şi după cuvânt,
Mi-i găti mormânt,
«Mi-o băgă 'n pământ.
De legătura cuvântului,
De blestemul cucului.

(Comuna Pietrari Dâmboviţa).

Variante: Rădulescu-Codin, Din Muscel, pag. 173.

*

www.digibuc.ro

ARCOȘ-PAȘA ȘI GERUL

Foicica bobului,
Supt seninul cerului,
La fântâna gerului,
Nemerita să se bată
Tot Arcoș pașă bătrân,
Cu barba băgată 'n sân.
El, măre, mi-a nimerit,
Și el, măre, a tăbărât
Tot c'o miie de pașie *(sic)*,
Ca el, măre, să se bată
Cu gerul, cu crivățul,
Puterea lui Dumnezeu,
Ce n'am văzut decând sânt eu.
Dar Arcoș ce mi-și făcea ?
La fântână că mergea
Și cu geru' așa vorbea :
«Hai, gerule, să ne batem,
«Că oastea-mi este 'mbrăcată,
«Și la picioare 'ncălțată
«Cu opinci negre de capră,
«Ce rabdă bine la apă».

www.digibuc.ro

Foae verde de mălură,
Eşea gerul din fântână
Cu toiag de ghiaţă 'n mână,
Cu căciulă de zăpadă,
Cu mustăţi de chidă albă,
Şi din chică
Roua-i pică.
Dar gerul ce mi-şi grăia?
«Hai, Arcoş, paşă bătrân
«Cu barba băgată 'n sân,
«Că eu ţie că ţi-am spus,
«La mine să nu mai vii
«Tot în luna lui Undrea,
«Când sânt în puterea mea;
«Ci p'ân luna lui Cuptori,
«Când sânt ofilit de sori
«Şi sânt tot bătut de ploi».
— «Fie, gerule, c'aş şti,
«Măcar şi eu d'aş peri».
Ei la luptă că se lua,
Dar crivăţul ce-mi făcea?
De cu seara roura,
Peste noapte că-mi ploua,
Şi la ziuă geruea,
Paşa mi se speriea.
Dar voinicii ce-mi făcea?
La Arcoş că mi-şi venea
Şi din gură aşa-mi grăia:
«Hai, Arcoş, paşă bătrân
«Cu barba băgată 'n sân,
«Dă-ne învăţul dela tine,
«Doar vom trăi până mâine».

www.digibuc.ro

Dară paşa ce-mi zicea ?
«Voi, voi, voi, voinici cuminţi,
«Îndărăt să vă duceţi,
«Şi voi să vă alegeţi
«Tot voinici medinţi (sic),
«Cu armele 'n dinţi,
«Streini de părinţi,
«Cu iţari roşii şi strâmţi,
«Cu copcuţe de argint,
«Cum n'am văzut de când sânt».
Şi paşa ce-mi mai zicea ?
«Voi, voi, voi, voinici cuminţi,
«Îndărăt să vă duceţi,
«Puştile să v'alegeţi,
«Paturile să le tăiaţi,
«Foc mare să-mi aţâţaţi,
«Mâinile să vă 'ncălziţi».
Dar voinicii ce-mi făcea ?
Ei, măre, se alegea
Tot voinici medinţi,
Cu armele 'n dinţi,
Străini de părinţi.
Puşti că-mi alegea,
Paturi că-mi tăia,
Focuri aţâţa,
La mâini se 'ncălzia,
Ziua că-mi sosia.
Dar Crivăţul ce-mi făcea ?
Deodată se umfla
Şi focul îmi măturа.
Dar voinicii ce-mi făcea ?
Îndărăt că se 'ntorcea

www.digibuc.ro

La Arcoş iar că-mi venea
Şi din gură aşa-mi grăia :
«Hai, Arcoş, paşă bătrân
«Cu barba băgată 'n sân,
«Dă-ne învăţul de la tine,
«Doar vom trăi până mâine».
Dar Arcoş ce mi-şi grăia ?
«Voi, voi, voi, voinici cuminţi,
«Îndărăt să vă duceţi,
«În biserică să intraţi,
«Strănile să le tăiaţi,
«Foc mare să-mi aţâţaţi,
«Mâinile să vă 'ncălziţi».
Dar voinicii ce-mi făcea ?
În biserică-mi intra,
Strănile-mi tăia,
Focuri mi-aţâţa,
La mâini se 'ncălzia,
Ziua că-mi sosia.
Dar Crivăţul ce-mi făcea ?
De odată se umfla,
Şi focul îmi măturа.
Dar voinicii ce-mi făcea ?
Îndărăt că se 'ntorcea
La Arcoş iar că-mi venea
Şi din gură aşa-mi grăia :
«Hai, Arcoş, paşă bătrân,
«Cu barba băgată 'n sân,
«Dă-ne învăţul dela tine,
Doar vom trăi până mâine».
Dară paşa ce-mi zicea ?
«Voi, voi, voi, voinici cuminţi,

www.digibuc.ro

«Îndărăt să vă duceţi,
«Şi caii să vă-alegeţi,
«Şi voi, măre, să-i tăieţi,
«Maţele să le scoteţi
«Şi 'n coşuri să vă băgaţi».
Dar voinicii ce-mi făcea ?
Îndărăt că se 'ntorcea,
Şi caii că mi-i tăia,
Şi 'n coşuri mi se băga.
Dar Crivăţul ce-mi făcea ?
De cu seara roura,
Peste noapte că-mi ploua,
Dar ce fel de ploae-mi da ?
Lacuri la genunchi făcea.
De cu seară,
Ploae caldă ;
Peste noapte,
Cu zăpadă ;
Şi spre ziuă geruială,
Peste geam de poleială.
Dar voinicii ce-mi făcea ?
Cu toţii că-mi îngheţa.
Numai unu-mi rămânea,
La Arcoş că mi-şi mergea,
Şi din gură aşa grăia
Şi aşa mi-l judeca :
«Hai, Arcoş, paşă bătrân,
«Cu barba băgată 'n sân,
«Tu cu mintea proastă a ta,
«Ţi-ai prăpădit paşiea.
«Dintr'o ceată de voinici,
«Am rămas singur p'aici ;

www.digibuc.ro

«Făr' de mumă, făr' de tată,
«Par'că sânt născut din piatră.
«Făr' de fraţi, făr' de surori,
«Par'că sânt picat din nori».
După ce-aşa-l judeca,
Paloş din teacă scotea
Şi capul i-l reteza.

Am cântat cântec bătrân
Şi mai am ş'altele 'n sân;
De voiţi să vi le spui,
Mai daţi plosca moşului.

(Comuna Albeşti, Argeş).

Variante: Rădulescu-Codin, «Din Muscel», pag. 206.

*

www.digibuc.ro

NUNTA SOARELUI.

Foae verde grâu d'ăl mare,
Plecă Soare să se 'nsoare,
Nouă ani
Pe nouă cai,
Care pasc iarbă din raiu.
Şi-o foiţă ş'o lalea,
Şi el, măre, că mergea,
Tot la Sântiana mergea,
Şi el, măre, mi-o găsea
Pe uliţa armenească,
Ţăsând tot pânză domnească,
Cu războiul de argint,
Cum nu s'a mai pomenit.
Dar soarele ce-mi grăia ?
«Ţese, Iano, Sântiano,
«Ţese pânză de mătase,
«Să faci lui Soare cămaşe,
«Că vremea că ţi-a venit
«Şi, măre, de logodit».
Sântiana ce-mi grăia ?
«Unde, Soare, s'a văzut,

www.digibuc.ro

«Şi unde s'a pomenit,
«Care, măre, să se ia
«Frăţior cu surioară?
«Mare Soare luminate,
«Trupşorel făr' de păcate,
«Şi de este adevărat,
«Pune scară de argint
«Între cer şi 'ntre pământ,
«La Dumnezeu să te sui,
«Şi la el doru să-ţi spui».
Foaie verde ş'o lalea
Dar Soarele ce-mi făcea?
Numai cu gândul gândea
Şi scară mi se făcea,
La Dumnezeu se suia
Dumnezeu că mi-l vedea
Şi Dumnezeu că-i zicea:
«D'aleu, Soare luminat,
«Trupşorel făr'de păcat,
«La mine ce-ai căutat?
Dar Soarele ce-mi zicea?
«D'aleu, Doamne, Doamne sfânt,
«Si mie că mi-a venit,
«Vremea de căsătorit.
«Sântiana s'a gătit,
«Ţese pânză de mătase,
«Să-mi facă mie cămaşă».
Aşa, Dumnezeu grăia:
«D'aleu Soare luminat,
«Trupşorel făr' de păcat,
«Uode, Soare, s'a văzut,

www.digibuc.ro

«Şi unde s'a pomenit,
«Ca, măre, să mi se 'nsoare
«Frăţiori cu surioare ?
«Dacă e povestea aşa,
«Tu, măre să mi te duci,
«La Adam,
«La moş-Adam,
«Că-i om mai bătrânicios
«Şi te-o 'nvăţa cu folos».
Foae verde ş'o lalea,
Soarele ce mi-şi făcea ?
La moş-Adam se ducea
Şi aşa că mi-şi grăia :
«D'aolică, moş-Adame,
«Şi mie că mi-a venit
«Vremea de căsătorit.
«Sântiana s'a gătit,
«Ţese pânză de mătase,
«Să-mi facă mie cămaşe».
Moş-Adam mi se gândea,
Şi aşa că-mi răspundea :
«D'aleu, Soare luminat,
«Trupşorel făr' de păcat,
«Unde, Soare, s'a văzut,
«Şi unde s'a pomenit,
«Ca, măre, să mi se 'nsoare
«Frăţiori cu surioare ?
«Dacă e povestea-aşa,
«La Dumnezeu m'oiu urca,
«Şi pe el că l-oiu ruga
«Să 'ncurce cărarea ta ».

www.digibuc.ro

Dumnezeu că-l asculta,
Calea lor le-o încurca,
Ca să nu se întâlnească,
Şi veşnic să rătăcească.

(Comana Pădurolu, Argeş).

Variante: Teodorescu, «Poesii populare» pag. 410; Dr. Alexici, «Poesia tradiţională» pag. 51; Hodoş, «Balade» pag. 9.

*

www.digibuc.ro

IVAN IORGOVAN.

Foae de cârmâz,
Sus pe Cerna 'n sus
Mulţi voinici s'a dus,
Şi mulţi s'a răpus.
Numai mi-a rămas
Ivan Iorgovan,
Băeţaş râmlean,
Fecior de mocan,
Călare pe cal,
Cârlăior d'un an.
Căluşelul lui,
Puiul zmeului ;
Şeuliţa lui,
Ţeasta zmeului ;
Frâişorul lui,
Doi bălăurei
De coadă 'nodaţi,
De gură 'ncleştaţi,
Peste oblânc daţi ;
Popilaşii lui,
Mi-s două năpârci

www.digibuc.ro

Din coadă 'nodate,
Din gură 'ncleştate,
Peste oblânc date.
Chinguliţa lui,
D'o bălăuroaică
De coadă 'nodată,
Peste oblânc dată.
Joi de dimineaţă,
Pe rouă, pe ceaţă
Şi pe negureaţă,
El că mi-a plecat
Prin munţii cărunţi,
Cu brazii mărunţi.
Ivan Iorgovan,
Băeţaş râmlean,
Fecior de mocan,
El ca să-mi vâneze
Cerbi şi căprioare,
Păsări gălbioare.
Şi el să ducea
Cu şoimei pe mână,
Cu ogari pe urmă,
Cu vidra 'nainte,
Că e mai cuminte.
Şi el că-mi vâna,
D'o urmă că-mi da,
De fată sâlvatică
Mare şi năpraznică.
Ivan mi-o vedea,
Ogari că-mi punea,
Ogari d'o gonea
Şoimi de mi-o ciupia,

www.digibuc.ro

Vidra mi-o pişca,
Ea că mi-şi ţipa
Şi aşa-mi grăia :
«Ivane, Ivane,
«Şi tu, Iorgovane,
«Băeţaş râmlean,
«Fecior de mocan,
«Ştii tu, au nu ştii,
«Când te-oiu blestema...
«Blestemul de fată,
«Te-ajunge îndată ;
«Blestemul cu foc,
«Te-ajunge pe loc».
Ivan n'asculta,
Şi el că-mi punea
Ogari de-o gonea,
Şoimi de mi-o ciupia,
Vidra mi-o pişca,
Ea din greu ofta,
Şi greu suspina,
Şi aşa-mi grăia ;
«Ivane, Ivane,
«Şi tu, Iorgovane,
«Băeţaş râmlean,
«Fecior de mocan,
«Blestemul de fată,
«Să te-ajungă 'ndată ;
«Blestemul cu foc,
«Să te-ajungă pe loc».
Foae ş'o lalea,
Ivan ce-mi făcea ?
La Cerna-mi ajungea

www.digibuc.ro

Şi aşa-mi grăia :
«Cerno, Cernioară,
«Apă negrişoară,
«Înceată-ţi urletul,
«Moaie-ţi talazul,
«Să-mi trec cu murgul,
«Să-ţi încerc vadul ».
Vadu-mi încerca,
Prin vad că-mi trecea,
Cerna-l coperia,
Şi mi-l prăpădia.
Blestemul de fată,
Mi-l ajunse 'ndată ;
Blestemul cu foc,
L'ajunse pe loc.

(Comuna Albeşti, Argeş).

Variante: Alecsandri, «Poesii populare» pag. 14; Teodorescu, «Poesii populare» pag. 415; Dr. Alexici, «Poesii tradiţionale» pag. 103; Hodoş, «Balade» pag. 16.

*

www.digibuc.ro

ŞARPELE.

Departe, frate, departe,
Departe, foarte departe,
La puţul porumbului,
Unde-i păs' voinicului,
Foae verde ş'o lalea,
Un voinic că-mi auzia,
Că se fac banii la câmp
Nearaţi, nesemănaţi,
Nici cu grapa negrăpaţi.
Mi-şi lua d'un cal ne'nşăuat,
Şi-i dă orz de-ăl vânturat,
Şi-i dă apă din năstrapă,
Ca să facă sapa lată ;
Sapa lată, coada 'nvoaltă,
Să ţie d'o vară toată,
Şi-o iarnă pe jumătate.
Foae verde şi-o lalea,
Voinicelul ce-mi făcea ?
Dupăce calu-şi dregea,
Frâneţu 'n cap îi punea
Şi pe el că 'ncăleca,

www.digibuc.ro

Jos la vale se lăsa,
La inima câmpului,
La puțul porumbului.
Acolò când mi-ajungea,
Un somn mare i-se făcea
Și din gură așa-mi grăia:
«Firicel de iarbă neagră,
«De cine somnul se leagă,
«Nu-i pară lucru de șagă;
«De se leagă de nevastă,
«Își pierde lucru' din casă;
«De se leagă de copilă,
«Nu 'nvață la cusătură;
«De se leagă de voinic,
«Își pierde lucru din câmp».
Foae verde ș'o lalea,
Dar el, frate, ce grăia?
«Foae verde mărăcine,
«S'a legat somnul de mine,
«Nu știu ce-oiu păți pe lume».
Ș'altă foae ș'o lalea,
Dar el, frate, ce făcea?
Șaua de pe cal lua,
Obâncile-și așternea,
Șaua căpătâiu punea,
Și el, frate, se culca,
D'un visuleț că-mi visa,
Apă rece d'unde bea
Și șarpele-l înghiția.
Foae verde măr cernit,
Jumătate l-a 'nghițit,
Jumătate, nu mai poate

www.digibuc.ro

De baltage ferecate,
De cuţite ascuţite,
De paloşe ruginite,
De pistoale gălbioare,
Ce lucesc la sfântu' soare.
De trei zile ţipă, frate,
Şi ţipă 'n gură de şarpe.
De-un voinic că-l auzia,
Drum p'acolo că-şi făcea,
Şi voinicul mi-l zăria,
Ăl din gura şarpelui.
Şi el, măre, că-i striga,
Şi din gură aşa-i grăia:
«Măi voinice, dumneata,
«Lasă drumul,
«Opreşte murgul
«Şi mă scapă de ăst şarpe,
«Să-ţi fiu frate,
«Pân' la moarte».
Foae verde ş'o lalea,
Dar şarpele ce-mi grăia?
«Măi voinice, dumneata,
«Bate-ţi murgul,
«Ţine-ţi drumul,
«Că p'ăsta de l-oiu lăsa,
«Pe tine te-oiu înghiţa (si);
«C'acesta mi-e rânduit
«Şi de mă-sa dăruit.
«Din picior mi-l legăna,
«Din ţiţă mi-l alăpta,
«Din gură mi-l blestema:
— «Culcă-te,

www.digibuc.ro

«Alină-te,
«Şarpele sugă-mi-te».
Dar voinicul cel călare,
Ţinea drumu 'n fuga mare ;
Jos la vale se lăsa.
Se ducea cât se ducea,
Ş'apoi, măi, că se oprea.
Dar voinicul ce-mi făcea ?
Mâna 'n chimiraş băga,
Amnar de oţel scotea,
D'un putrigaiu mi-aprindea,
Foc câmpului că-mi dădea.
Arde câmpul şi plezneşte,
Şi şarpele se 'ngrozeşte.
Foae verde ş'o lalea,
Dar şarpele ce-mi făcea ?
P'ăl înghiţit mi-l lăsa,
Şi după cellalt se lua.
Dar voinicul cel călare,
Ţinea drumu 'n fuga mare ;
Nici cu gândul nu gândea,
Ce 'ndărăt mi se vedea.
Foae verde a macului,
La chişiţa calului,
Zări capul şarpelui.
Dar el, frate, ce făcea ?
Mâna 'n disagi că-mi băga,
D'un biciuleţ că-mi scotea,
Şi pe cal mi-l încingea.
Şi şarpele rămânea.
Se ducea,
Se tot ducea,

www.digibuc.ro

Şi 'ndărăt când se uita,
La coatele calului,
Zări ochii şarpelui.
Foae verde ş'o lalea,
El din gură ce-mi grăia ?
«Foae verde mărgărit,
«Iacă, moartea m'a sosit
«Şi nu sânt nici spovedit.
«Taica, maica n'a ştiut
«Că p'aici sânt pribegit
«Şi de moarte sânt pândit».
Iară-şi calu-mi încingea,
Şarpele iar rămânea ;
Se ducea,
Se tot ducea,
Şi 'ndărăt iar se uita ;
Sus pe sapa calului,
Zări capul şarpelui,
Lângă şoldul calului.
Foae verde ş'o lalea,
Dar voinicul ce-mi făcea ?
Foae verde de trei maci,
Era, taică, cam stângaciu
Şi de mână cam dibaciu,
Şi când da,
Pală făcea.
Foae verde ş'o lalea,
Paloş din teacă scotea
Şi cu stânga când dădea,
Şi pe şarpe mi-l lovea,
Şapte bucăţi mi-l făcea,
Şi 'ndărăt că se 'ntorcea.

www.digibuc.ro

La voinicu' ăl'alt mergea,
Şi pe cal că mi-l punea,
Cu frânghia mi-l lega,
Sus la munte că-mi pleca,
Sus la vârful muntelui,
La ciorchina bradului,
La statul voinicului.
Şi-acolò de-mi ajungea,
Un frate baciu că-mi găsia,
Pe frate-său că-l punea,
Oile de le mulgea,
Şi laptele l-închega,
Şi zărul mi-l aduna,
Într'o baie mi-l punea,
Pe voinic mi-l îmbăia
Şi degrab' mi-l vindeca.
Dar ei, frate, ce făcea ?
Fraţi de cruce se prindea
Şi 'mpreună voinicia,
Pe toţi şerpii d'ucidea.

(Comuna Pietrari, Dâmboviţa).

Variante: Teodorescu, «Poesii populare» pag. 459; Rădulescu-Codin «Din Muscel» pag. 191.

*

www.digibuc.ro

SCORPIA.

La inima câmpului,
La puțul lui Cioropină,
Unde mulți voinici s'adună,
Pe mijlocul câmpului,
Nemerit-a,
Poposit-a,
Trei coconi feciori de Domn.
Ei pe câmp că se plimba
Și foamea că-i ajungea ;
Punea masă și mânca,
Sete, mări, li se făcea,
Împrejur mi se uita,
Niciun puț că nu-mi zăria,
Dar spre-Apus când se uita,
Zări vârful cumpenei
Peste vârful trestiei.
Dar ei, frate, ce-mi făcea ?
Șorț, măre, că-mi hotăra,
Peste ei că-și arunca,
P'ăl mai mare că-mi cădea,
Și p'ala că-l trimetea.

www.digibuc.ro

El la puţ când mi-ajungea,
D'un voinicel că-mi găsia ;
Şi-l găsia mereu zăcând
Cu inima la pământ ;
Ficaţii i-a putrezit,
Rinichii i-a mucezit,
Lângă cumpănă zăcând.
Dar voinicu' l-întreba,
Şi aşa că-i răspundea :
«Da ştii, frate, ce-am făcut,
«Când la puţ m'am abătut,
«Apă rece d'am băut ?
«Eu găleata am apucat
«Si în puţ că mi-a scăpat,
«Disagii cu galbenii,
«Traista cu zapisili,
«Ca să scoţ moşiili.
«Te rog, frate, pe dreptate,
«Intră, frate, de mi-i scoate,
«Că ţi-i dau pe jumătate».
Dar voinicul ce-mi făcea ?
Cu minciuni s'ademenia,
În găleată se urca.
Şi în puţ că se lăsa,
Şi scorpia l-înghiţia ,
Că 'n puţ era scorpia,
Şi-afară Samodia,
Să teme lumea de ea.
Dar fraţii lui ce-mi făcea ?
Pe frate-său l-aştepta,
Dar frate-său nu-mi venea.
Ăl mijlociu se ducea,

www.digibuc.ro

El la puţ când mi-ajungea,
Pe Samodia l-găsia
Şi foarte rău cà-mi zăcea,
El de frate l-întreba.
Samodia ce zicea ?
«El în puţ că mi-a intrat,
«Că mie 'n puţ mi-a scăpat
«Disagii cu galbenii,
«Traista cu zapisili,
«Ca să-mi scoţ moşiili ;
«Şi el stă de-i socoteşte,
«Ţie parte nu-ţi găseşte».
Şi p'ăsta îl amăgia,
Şi 'n găleată se urca,
Şi 'n puţ că mi se lăsa,
Şi scorpia l-înghiţia,
Că 'n puţ era scorpia,
Şi-afară Samodia,
Să teme lumea de ea.
Dar ăl mai mic ce-mi zicea,
Că fraţii lui nu venea ?
«D'aolică, ce-o să fie,
«Fraţii mei de n'o să vie ?
«Ori scorpia i-a mâncat,
«Ori că în puţ a intrat».
Dar el, frate, ce-mi făcea ?
Spre puţ calea că-mi lua,
Dar la puţ când mi-ajungea,
Deodată-mi auzia,
Că mi-l striga cine-va ;
Şi 'ndărăt când se uita,
El, frate, că îmi zăria

www.digibuc.ro

Tot pe Mircea ciobănaşul.
Cu cămaşa ca tina,
Cu pielea ca zăpada,
Şi din gură aşa grăia:
«Stai, frate-meu, nu intrà,
«Că-n puţ mi-este scorpia
«Şi-afară Samodia,
«Să teme lumea de ea».
Dară Mircea ce-mi făcea?
Spre Samodia mi-venea.
Samodia mi-l zăria,
Un balaur se făcea,
Şi pe furcă se suia.
Dară Mircea că-mi venea,
Furca 'n braţe-mi cuprindea
Şi din pământ mi-o scotea.
Cu paloşul când dădea,
Balaurul că-mi ţipa,
Şapte bucăţi mi-l făcea.
Scorpia când auzia,
Din gură aşa grăia:
«D'aolică, ce-o să fie,
«Frate-meu, de-mi strigă mie?
«El, frate, ce-o fi păţit,
«C'aici de când a venit,
«Să ţipe n'am pomenit.
«Ori că Mircea a venit,
«Ori că ceva l-a 'ntâlnit».
Dară Mircea ce făcea?
Fuga la ghizde că-mi dà,
Paloş cumpănă punea,
Peste ghizde l-aşeza.

www.digibuc.ro

Dar scorpia ce-mi făceà ?
Ea din puţ se repezia ;
Din fundul puţului,
În gura paloşului.
Şi afară când eşia,
Două bucăţi se făcea.
Pe fraţii lui că-i găsià
Nevătămaţi că-mi era
Şi foarte se bucura.

(Comuna Pietrari, Dâmbovița).

*

www.digibuc.ro

SILA SAMODIVA.

(Variantă.)

Foae verde ş'o lalea,
Icea, măre,
Ba colea,
Nu prea foarte
Aşa departe,
La inima câmpului.
La puţul porumbului,
La cel puţ vechiu de demult
Cu negară acoperit,
Cu troscot verde 'nvălit,
Foae verde trei bujori,
Trei voinici feciori de Domni
D'acas' frate, când pleca,
Şi pe cai încăleca
Şi 'n vale la puţ venea,
Grea sete mi-i cuprindea.
Dar la puţ cine-mi şedea?
D'un voinic plângând cu dor;
Ăla nu-i voinic cu dor,
Ci ala-i chiar dracul gol.

www.digibuc.ro

El pe furcă că-mi şedea,
Şi din gură aşa striga :
«Foaę verde lemn de sus,
«Aseară pe la apus,
«O grea sete m'a ajuns,
«Şi la puţ am alergat ;
«Calul mi s'a scuturat,
«Disăgiorii 'n puţ mi-a dat ;
«Şi săvăi, disagii mei
«Mi-era plini cu gălbenei ;
«Şi 'n colţul disagilor,
«Am o piatră nestimată,
«De plăteşte o ţară toată
«Dela munte, pân' la baltă.
«Intraţi, fraţi, de mi-i scoteţi ;
«Gălbinaşii să mi-i luaţi,
«Piatra mie să mi-o daţi,
«Să mi-o duc şi eu la fraţi».
Dar fratele ăl mai mare,
Că-i mai mare,
Minte n'are,
Sus pe ghizduri se urca,
Şi 'n ciutură când intra,
Sila 'n gură l-sprijinea,
La măsele l-clefetea,
Jos la pui mi-l rânduia ;
Puii 'n puţ gricăia
Ca frunza şi ca iarba,
Căci ei nu se sătura.
Fratele ăl mijlociu,
Sus pe ghizduri se urca.

www.digibuc.ro

Voinicul de sus striga :
«Sai, voinice, de-i ajută,
«Că sânt, mări, disagii grei
«Nu poate ieşi cu ei,
«Şi-o să 'mpărţiţi câteşi-trei,
«Că sânt fraţiorii tăi».
Şi-ala 'n puţ mi se lăsa,
Sila 'n gură l-sprijinea,
La măsele l-clefetea,
Jos la pui mi-l rânduia,
Puii în puţ giricăia,
Ca frunza şi ca iarba,
Căci ei nu se sătura.
Dar fratele ăl mai mic,
Că-i mai mic,
E mai voinic,
Sus pe ghizduri se urca
Cu pumnii mi se bătea,
Rău de fraţiori plângea.
Jos în puţ mi se uita,
Apa neagră mi-o vedea,
Apă neagră, turburată,
Cu sânge amestecată.
Foicică ş'o lalea,
Dar voinicul ce-mi făcea ?
Pe drum la vale căta
Şi vedea, mări, cum venea ;
Foae verde arţăraş,
Venea Mircea ciobănaş,
Tocmai din târg de la Iaşi,
P'un cal negru drăgălaş.

www.digibuc.ro

El veneà, mãre, veneà,
Şi din gurã aşà strigà :
«Stãi, frate, 'n puţ nu intrà,
«C'aci e peirea ta ;
«C'acel voinic de pe puţ,
«Ala nu-i voinic cu dor,
«Ci ala-i chiar dracul gol ;
«Cã nouã fraţi mi-am avut,
«Pe toţî Sila i-a mâncat,
«Numai eu cã mi-am scãpat».
Voinicul mi-l ascultà,
Jos de pe ghizduri se dà,
Şi-amândoi mi se 'nfrãţià,
Steajãr (sic) verdé cã-mi bãteà,
Şi pe voinic mi-l legà,
Mi-l legà, mi-l terecà,
Cu paloş mi-l spinteca.
Sila din puţ mi-auzià,
După voinicei se luà.
Dar voiniceii ce-mi fãceà?
Din amnare scãpãrà,
Foc în zadã aprindeà,
Pârjol pãdurii cã-mi dà.
Sila pãmântul muşcà,
Brazde ca plugul rupeà,
Izvoarele astupà,
Bãlţile învenina ;
Apoi prin pârjol treceà,
Ochii Silei cã-mi plecnià
Şi focul o mistuià.
Foaè verde ş'o laleà,

www.digibuc.ro

Dar voinicii ce-mi făceà ?
Fraţi de cruce se prindeà
Şi 'mpreună voinicià
Toţi codrii de-mi străbăteà.

(Comuna Păduroiu, Argeş).

Variante: Rădulescu-Codin, «Din Muscel», pag. 201.

*

www.digibuc.ro

CUPRINSUL.

	Pagina
Prefaţa	I
Mircea ciobănaşul	3
Zidirea mănăstirii Argeşului	13
Vartici	29
Corbea	35
Corbea (variantă)	44
Miu haiducul	55
Potâncuş haiducul	61
Căpitan Gheorghiţă	68
Badiu'	71
Stanciu al Bratului	79
Tudor Dobrogeanul	86
Nunul	93
Dragnea	97
Trei fete surori	101
Arcoş-Paşa şi Gerul	105
Nunta Soarelui	111
Ivan Iorgovan	115
Şarpele	119
Scorpia	125
Sila Samodiva (variantă)	130

*

www.digibuc.ro

www.digibuc.ro